

PTUJSKI TEDNIK

Številka 43.

Ptuj, 10. novembra 1961

CENA 20 DIN

Letnik XIV

Glasiło Socialistične zveze delovnih ljudi
za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik« zavod s samostojnim financiranjem

Odgovorni urednik: Anton Bauman

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8

Telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj
št. 604-19-3-206

Rokopisov ne vračamo.

Tiska Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo
1500 din

Alkoholizem - družbeno zlo

Naš KOMENTAR

Kadarkoli slišimo besedo »alkoholizem«, nazivajo naše misli nehoti pred nas niz dokazov neskončnega gornja in škode, ki ga prinaša s seboj alkoholizem.

Zlasti po drugi svetovni vojni se alkoholizem močno razširja po vsem svetu, zato posvečajo vsepovsod boju proti alkoholizmu mnogo pažnje. Sociologi, pedagogi, psihiatři, pravniki in drugi proučujejo vzroke alkoholizma, obenem pa tudi metode za uspešno odpravo tega družbenega zla. Glavni vzpodbudnik in vodnik v boju proti alkoholizmu je organizacija Rdečega križa.

Alkoholizem je zlo, ki je že dolgo znano. Že dolgo se borimo proti njemu. Vsebinska tega boja pa se je bistveno spremenila od prvotne ter postaja vedno bolj uspešna.

Francoski pisatelj Anatol France je napisal: »Res je, da hrani alkohol vse tiste, ki ga prodajajo, res pa je tudi, da ubija tiste, ki ga pijejo.« s tem je hotel povedati predvsem to, da je vsak boj naprednih sil za doseganje socialnih pridobitev v razredni družbi zelo otežen in se še tako upravičene zahteve vedno krakajo z interesi kapitala. Nič ni večno, če je ogroženo ljudstvo, da le ni ogrožen običajni kapitalistov. V državah, ki razvijajo socialistične odnose, postaja boj proti alkoholizmu sestavni del boja za zdrave družbene odnose, za socialistične odnose, v katerih so deni vsi pogoji za srečo slehernega državljanja. Boj proti alkoholizmu ne gre v socialistični družbi v smeri pridiganja za doseganje popolne odgovornosti alkoholistov, uničenja »alkohola«, temveč razčiščenju tega vprašanja z znanstvenega stališča, v smeri vzgoje do razumnega pitja alkoholnih pijač, vrnitve alkoholikov z zdravljenjem v družbo, da bodo zopet njeni enakopravni člani, v smert odpravljanja nevednosti.

in pojmovanja tistih škodljivih tradicij, ki zavajajo v alkoholizmu.

Razvijanje socialističnih odnosov v Jugoslaviji zahteva od nas, odločni boj proti zlu, ki je še vedno močno zakoreninjen v naši družbi kot posledica prejšnjih življenjskih pogojev delovnih ljudi.

V mesecu novembru bodo vse naše organizacije zaostriale boj proti alkoholizmu in SZDL bo začela ta boj z najširšim krogom ljudi.

Komisija za boj proti alkoholizmu pri občinskem odboru Rdečega križa v Ptujju je sestavila program za področje ptujske komune, ki zajema zdravstveno svetovanje, vzgojo proti alkoholizmu pri mladini, boju proti alkoholizmu v podjetjih, boju proti alkoholizmu pri vozačih motornih vozil, dvig proizvodnje brezalkoholnih pijač, uresničevanje zdravstvenih načrtov, osvajanje novih navad in prevzgojo alkoholikov. V izobraževalnih centrih SZDL, kot tudi v podjetjih bodo predavali

a filmi in diafilmi. Pri zdravstvenem domu v Ptujju je ambulanta za zdravljenje alkoholikov, ki jih naša družba gleda kot težke bolnike, ki jim je treba vrniti zdravje.

V novembru naj vspodbudi vse organizacije, ustanove, podjetja, društva, šole in kolektive k uspešnemu izvajanju vseh točk programa, ki ga je sestavila občinska komisija za boj proti alkoholizmu.

F. M.

Skrb za varstveno VZGOJO DELAVCA

V naši državi je človek najdragocenejši v proizvodnem postopku. Zato sta tudi njegova varnost in zdravje na delovnem mestu v njegovem lastnem interesu, pa tudi v interesu družbene skupnosti. To pomeni, da je higiensko-tehnično varstvo človeka v obratu, delavnici, delovščini itd. v skladu z načeli socialistične družbene ureditve.

Vse večja skrb socialistične družbe za življenje, zdravje in delovno sposobnost človeka je v zakonodaji in nadzorstvu ter skrbi samih delovnih kolektivov. To velja za mnoga področja zdravstvene in tehnične varnosti v podjetjih. Izoljšujejo se delovni pogoji, uvažajo se sodobne varovalne naprave in sredstva za osebno varnost ter vse bolj se upoštevajo čimprej varnega dela. Če izrazimo ta prizadevanja in napore za asanacijo delovnega

okolja in delovnih mest, za sodobnejšo opremo, za rekonstrukcijo in tehnično zaščito, za izboljšanje osebnega varstva — s sredstvi, ki jih dajo gospodarske organizacije za izboljšanje, tedaj ugotovimo, da vrednost vloženih sredstev ni malenkostna.

V letu 1960 so na območju občine Ptuj gospodarske organizacije planirale 12.500.000 din za službo varnostnih pregledov (neupoštevanost pregledov (neupoštevanost sredstev) Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevoj). Zaradi samih potreb te službe in razumevanja organov samoupravljanja pa so predvideni zneski znatno presegli, saj je nazadnje bilo porabljenih preko 18 milijonov dinarjev. Če bi se se prištevala sredstva za higiensko-tehnično zaščito in varnost pri delu, ki jih je uporabila Tovarna v Kidričevem, bi v občinskem merilu presegli znesek 35 milijonov.

Mnoge organizacije skrbijo za varstveno vzgojo in izobrazbo proizvajalcev. Zdravje in življenje sta človekov veliki dobrini, ki ju je treba znati varovati in ohraniti.

V letu 1960 je bilo v gospodarskih organizacijah in ustanovah ter zasebnih delodajalcih čez 900 nesreč pri delu. V letu 1961 se število nesreč pri delu po sedanjem stanju ne bo mnogo zmanjšalo. Glavni vzrok nesreč pri delu so osebni faktorji, t. j. nerazumevanje in neupoštevanje osnovnih predpisov pri delu ter nezavarovanje strojev in strojnih naprav.

Zaradi nesreč pri delu v gospodarstvu in boleznih imajo po-

nesrečnej manjše dohodke, gospodarske organizacije materialno škodo in stroške ter narodno gospodarstvo izgubo narodnega dohodka. Če proučimo škodo, ki jo ima organizacija zaradi nesreč pri delu, kakor ponesrečenec sam, bomo ugotovili presenetljive podatke ter na osnovi tega varstvenega problema presojali trenje.

Delavski svet gospodarskih organizacij in sindikate podružnice bi se morale v podjetju vse bolj zanimati za probleme varnosti pri delu. Ravno ti organi bi lahko v gospodarskih organizacijah z aktivnim delom glede higiensko-tehnične zaščite in varnosti pri delu vplivali na zmanjšanje števila nezgod ter z dobro besedo med delovnim kolektivom vplivali na izboljšanje varnosti pri delu. Analizirati bi morali število nezgod pri delu, vzroke nezgod pri delu. Zavedati bi se morali važne vloge mobilizatorjev in vzgojiteljev celotnega kolektiva za idejo varnosti pri delu. To bi se moralo pokazati v tistih organizacijah, kjer ni organizirana posebna služba higiensko-tehnične zaščite in varnosti pri delu z varnostnim tehnikom na čelu. Večji del gospodarskih organizacij na območju občine Ptuj se tega nima.

Gospodarske organizacije in ustanove, kakor zasebni delodajalci bi morali stalno skrbeti za varstveno vzgojo vseh članov delovnega kolektiva. Posebno naj se zavzamejo za to službo v času tedna varnosti pri delu, ki bo od 12. do 18. novembra 1961.

J. Erhatič

Arhivi v socialistični Jugoslaviji

Konec letošnjega septembra je bil na Bledu kongres jugoslovanskih arhivarjev. Okrog 200 zastopnikov arhivskih ustanov iz Jugoslavije, od Makedonije in Črne gore do Maribora in Škofje Loke ter Pirana je na tri dni trajajočem zborovanju obravnavalo probleme arhivskih ustanov in arhivske službe v socialistični Jugoslaviji.

Izhajajoč iz nepobitne resnice, da je arhivska služba kot panoga kulturno znanstvenega udejstvovanja v najožji povezanosti z znanstvenimi zavodi in instituti za proučevanje zgodovine naših narodov doživela svoj pravi razmah šele po osvoboditvi, je kongres posvetil vse delovne dni osnovnemu vprašanju, ki ga lahko strnemo v naslov »Arhivski fond socialistične Jugoslavije«.

Pod tem nazivom razumemo vse pisano gradivo, ki je nastalo z delovanjem organov, ustanov, organizacij in drugih zavodov po ustanovitvi nove državne tvorbe — Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Število vseh teh ustanov je seveda ogromno, zlasti če pomislimo, da se je vse naše politično, kulturno in gospodarsko življenje razvijalo v osnovi na temelju zveznih, republiških, oblastnih, okrajnih in občinskih oblastnih organov, ki so se pogosto spreminjali, ukinjali, na novo ustanavljali, itd.

Tako je v zadnjih 15. letih nastalo ogromno število novih arhivskih fondov, ki vsebuje obilo dragocenega gradiva za vsestransko proučevanje politične, gospodarske in kulturne zgodovine naših narodov v obdobju, ko smo začeli razvijati naš socialistični družbeni sistem.

Program 'Tedna varnosti'

Občinski sindikalni svet Ptuj organizira skupaj z organom inšpekcije dela ObLO Ptuj v času tedna varnosti med 12. in 18. novembrom 1961 sledeči program:

V torek, 14. novembra, bo ob 16. uri v delavskem klubu v Ptujju posvetovanje predsednikov sindikalnih podružnic iz gospodarskih organizacij v zvezi tedna varnosti ter skrbi do delovnega človeka v proizvodnji. Na posvetovanje so vabljene tudi predstavniki delavskih svetov in upravnih vodstev podjetij, ki se čutijo odgovorne za varno delo in zdravje delavcev. Posvetovanje bosta vodila podpredsednik ObSS Lojze Čuček in inšpektor dela Jože Erhatič.

V sredo, 15. novembra, bo ob 14.30 v kino dvorani v Majšper-

ku predavanje: Varnost pri delu. Predaval bo Jože Erhatič. Po predavanju bo predvajanje filmov o nevarnosti pri delu in o varnostnih ukrepih. Predavanje bo za delovna kolektiva Tovarne volnenih izdelkov in Tovarne strojil Majšperk.

V četrtek, 16. novembra, bo ob 16. uri v veliki dvorani občinskega ljudskega odbora Ptuj, Miklošičeva ulica, predavanje: Varnost pri delu. Predaval bo Jože Erhatič. Po predavanju bo predvajanje filmov o nevarnostih pri delu in o varnostnih ukrepih. Predavanje bo za delovne kolektive z območja Ptujja.

V soboto, 18. novembra, bo ob 14. uri v dvorani SZDL na Bregu (Nadaljevanje na 2. strani)

Obvestilo

Gospodarske organizacije in naše cenjene vlagatelje OBVEŠČAMO, da zaradi slovesne otvoritve novih prostorov v soboto, dne 11. t. m. NE BOMO POSLOVALI.

Sočasno obveščamo, da prenašamo vse poslovanje v nove poslovne prostore v Lackovi ulici z izjemo potrošniških kreditov, ki bodo poslovali še naprej v prostorih bivše Mestne hranilnice.

Komunalna banka Ptuj

Medtem ko se je radioaktivni oblak, ki je nastal po eksploziji sovjetske superbombe na območju Nove zemlje, že približal Evropi preko Atlantika ter s tem vzbudil vse večjo vznemirjenost med znanstveniki, se dogodki po svetu vrste po običajnem redu.

Generalna skupščina OZN je sprejela resolucijo šestih držav, ki zahteva obnovo moratorija nad jedrskimi poskusi. Kaže pa, da je ta poziv velike večine človeštva naletel v Moskvi in Washingtonu na gluha ušesa. Poskusi se nadaljujejo.

NACISTIČNA PROVOKACIJA

V »jedrsko ozračje« teh dni pa je kot strela udaril nepričakovan dogodek. Pripravilo se ga one nebrzdane nacistične in revanšistične sile v Zahodni Nemčiji, ki se ne morejo pomiriti s porazom Hitlerjeve Nemčije. Policija v Münchenu je 2. novembra aretirala jugoslovanskega državljanina in bivšega aktivnega borca NOB Laza Vračariča, direktorja zagrebškega podjetja ME-GA, ki je prišel tjakaj po trgovskih opravkih skupno z inženirjem Orsagom.

Pojasnili Münchenskih oblasti je bilo nenavadno. Sodišče v Konstanz (ob Bodenskem jezeru) je razpisalo tirnico za Vračaričem na podlagi podobne tirnice, ki so jo leta 1941 razpisale nacistične zasedbene oblasti nad njim v Zagrebu. Vračarič je namreč sodeloval v skupini, ki jo je vodil sedanjí direktor radia in televizije Zagreb Šibl. Ta je napadla odred nemških padalcev in v boju ubila dva nemška vojaka.

POZABLJENI NÜRNBERG

Sodni organi skušajo zadevo prikazati kot navaden umor in se pri tem sklicujejo na dolžobe haške konvencije, ki pravi, da se lahko smatra za nasprotnikovega vojaka tisti, ki ima ustrezno uniformo, nosi jasne oznake in orožje. Pri tem hote pozabljajo na sklepe nürnberškega procesa, kjer so do dna razgledali nacistično agresijo in zločine nacistične soldateske in civilnih oblasti v zasedenih državah. Zavezniki sami so razglasili že med drugo svetovno vojno vse akcije proti nasilnemu okupatorju za nacionalno dolžnost, čast in ponos. Hkrati so prepovedali kateremu koli nemškemu sodišču ali organu, da bi smel klicati na odgovornost ljudi, ki so sodelovali v boju proti silam osi.

To seveda prav dobro vedo ne le v Bonnu, temveč tudi na vsakem sodišču zvezne nemške republike. Zato je več kot jasno, da gre za izživljanje tistih sil, ki ne priznavajo Nürnberga in skušajo demagoško uporabljati konvencije, ki so v primeru druge svetovne vojne brez veljave. Nič čudnega ni, če je aretacija vzbudila silno ogorčenje in proteste

ne le v Jugoslaviji, temveč tudi v onih deželah, ki so se borile proti fašizmu in same občutile pruski ekorenj na lastnih plečih.

PRITISK NASE IN SVETOVNE JAVNOSTI

Laza Vračariča so na pritisk svetovne javnosti in jugoslovanskih zahtev v torek izpustili brez kakršnega koli pojasnila. Prizadeti se je naslednje jutro z avtomobilom pripeljal skozi Maribor v Zagreb, kjer se je pozdravil z družino, nato pa nadaljeval pot v Beograd. Vsa zadeva pa s tem ni končana. Dolžnost vseh prizadetih držav je, da zahtevajo od Zahodne Nemčije, naj obljubi, da se taki do-

7. oktobra 1917. leta — pred štirinajstdesetimi leti — je v takratni Rusiji proletariat Petrograda izvojeval odločno zmago. Ruski delavci, kmetje in vojniki ter intelektualci so z zmagovitim naskokom na Zimski dvorec onemogočili dotedanjo buržoazno vlado ter vzpostavili sovjetsko oblast. Ta revolucionarni poseg v zgodovinsko dogajanje je prvi korak v spreminjanju družbeno-ekonomskih odnosov na svetu v moderni dobi svetovne zgodovine.

Oktobrska revolucija ni nekaj slučajnega. Je nadaljevanje dolga obdobja trajajočih bojev svetovnega proletariata za dostojno mesto pod soncem za vse delovne ljudi.

Ob spominu na veliki oktobrski čas ni mogoče mimo spomina na velikega voditelja proletariata in zastavonošo socialistične revolucije, učitelja in ustvarjalca Lenina, katerega nauk ima in bo imel svoj pomen v vseh nadaljnjih obdobjih svetovnega razvoja.

godki ne bodo več ponovili. Ravnanje zahodnonemških oblasti priča, kako je prav z uradnimi trditvami, da nacizma v Nemčiji ni več. Na drugi strani je smešno izgovarjanje bonnske vlade, češ da za aretacijo ni vedela. Nürnberški proces s svojimi sklepi mora biti znan vsakemu, še tako zakotnemu sodišču Zahodne Nemčije.

ZAČASNI GLAVNI TAJNIK OZN

Medtem ko poročajo iz Italije, Grčije in Francije o silnih nallivih in viharjih je in sneg obiskal poleg nekaterih jugoslovanskih krajev tudi Avstrijo, Madžarsko in Poljsko, smo konec prejšnjega tedna dobili novega začasnega glavnega tajnika Združenih narodov v osebi Burmanca U Tanta. Tako so se blokovsko opredeljeni vendarije sporazumeli ter odstranili nevarnost pred trenji v tej najvišji mednarodni organizaciji. Veliko pozitivno vlogo so imele pri tem nevezane dežele.

Predsednik indijske vlade Nehru se te dni mudi na uradnem obisku v Washingtonu. Razgovori, ki jih je imel s predsednikom Kennedym, so zanimivi po tem, ker je indijski visoki gost pojasnil med drugim tudi stališča nevezanega sveta do vseh pericah mednarodnih vprašanj.

PROSLAVA OKTOBRSE REVOUCIJE

Socialistični svet je v torek proslavil obletnico oktobrske revolucije. V Moskvi so priredili tradicionalno vojaško parado, na kateri so prikazali nove tipe sovjetskih tankov ter daljnosežnih raket, podobnih puščicam, ki so baje »mlajše sestre« onih, ki so ponesle Gagarina in Titova v vesolje. Premier Hruščev pa je na svečanem sprejemu v Kremlju dejal, da bo SZ nadaljevala jedrske poskuse, če bo to storil tudi Zahod. Zanimivo je, da na sprejem niso povabili nobenega jugoslovanskega novinarja, zato pa več zahodnih.

Obvestila našim bralcem

Delovni čas upr. organov Obč. ljudskega odbora

Upravni organi Občinskega ljudskega odbora Ptuj uradujejo od 1. septembra 1961 dalje od sredah od 7. do 12. in od 13. do 17. ure; ob sobotah od 7. do 12. ure, ostale delovne dni pa od 7. do 14. ure.

Stranke sprejemajo upravni organi na sedežu občine Ptuj vsak torek in petek od 8. in 12. uro in vsako sredo med 13. in 17. uro oziroma med 16. in 19. uro.

★

LJUDSKA KNJIŽNICA PTUJ

MLADINSKI ODDELEK izdaja in sprejema knjige dnevno med 11. in 13.30 za vse učence osnovnih šol od 6. razreda za zunanje učence osnovnih šol 7. in 8. razreda ter za zunanje dijakke.

Za ptujske učence osnovnih šol 7. in 8. razreda, za ptujske dijakke in za vajence je knjižnica odprta dnevno od 15. do 18. ure.

ODDELEK ZA ODRASLE je odprt dnevno od 7.30 do 9.30 in od 16. do 18. ure. Ob sobotah knjižnica za odrasle ni odprta.

Ob nedeljah je knjižnica zaprta.

★

Čitalnica štud. knjižnice Ptuj

Čitalnica študijske knjižnice Ptuj je odprta ob torkih, četrkih in sobotah od 13. do 18.30 v ponedeljkih in petkih pa med 11. in 12. uro.

★

Muzeji in mitreji

Oddelek NOB, kulturno zgodovinska zbirka in arheološka zbirka so odprti v delavnikih med 9. in 12. uro in med 14. in 16. uro. Ob ponedeljkih je muzej zaprt. Ob nedeljah so odprte zbirke v ptujskem gradu samo dopoldne.

Za ogled mitreja na Zg. Bregu se oglašajo obiskovalci pri družini Rudolf Kravcen, ki imajo ključ, na Sp. Hajdini pa pri družini Gojkovič.

★

Delavska univerza Ptuj

Vse informacije v zvezi s predavanji in predvajanjem filmov, s predavatelji in izobraževalnimi centri daje uprava Delavske univerze Ptuj, Trg mladinskih delovnih brigad 4, tel. št. 225 (nad NAMO) vsakodnevno med 7. in 12. uro.

★

Občinski odbor ZB NOV Ptuj

Vse informacije in potrdila v zvezi s pravicami članstva ZB NOV lahko dobite v pisarni Občinskega odbora ZB NOV Ptuj, Trg mladinskih delovnih brigad 4, tel. št. 221 (nad NAMO), dnevno med 7. in 12. uro.

V tem času tudi lahko oddate svoje zapiske po spominih iz narodno-osvobodilne vojne.

★

PTT služba Ptuj

Za denarni, pisemski, brzojavni in paketni promet je pošta odprta dnevno od 8. do 13. in od 16. do 18. ure.

★

Komunalna banka Ptuj

Za interese za potrošniška posojila, ki zaradi zaposlitve teh zadev v dopoldanskem času ne morejo opraviti, je uveden tudi popoldanski čas poslovanja, in sicer vsak četrtek od 13. do 17. ure.

★

Dopisujte v

PTUJSKI TEDNIK

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od 12. do 19. novembra t. l. Prvi krajec bo 15. novembra t. l. ob 13.15. Deževno in hladno vreme. V višjih legah sneg.

Zgradba Komunalne banke bo v soboto izročena namenu

V soboto, 11. novembra 1961, ob 11. uri dopoldne bo v Ptuj v Lackovi ulici izročena svojemu namenu ena izmed najnovejših gospodarskih zgradb občine Ptuj. V njej začne poslovati Komunalna banka Ptuj. V pritličju desno so njeni sodobni poslovni prostori. Na levi strani ima v Ptuj najljepši, najmodernejši urejen trgovski lokal trgovsko podjetje »Merkur« Ptuj. Urejen je specializiran oddelek za prodajo tehničnih potrošnih predmetov.

Gospodarski razvoj mesta Ptuja je že pred leti narekoval graditev

stanovanjskih in poslovnih prostorov. Ptujski denarni zavodi so dejeli doslej v prostorih, ki niso ustrezali zahtevam in niso bili v nikakoli skladnosti z važnostjo teh gospodarskih organizacij. Ptuj je tudi manjkala trgovina s tehničnimi predmeti za široko potrošnjo.

Na občnem zboru bivše Zadrugne hranilnice in posojilnice v Ptuj je bil pred leti v sodelovanju z občinskim ljudskim odborom Ptuj sprejet sklep o zgraditvi ustrezne zgradbe na mestu nekdanje stare kasarne v Lackovi ulici. Ta sklep in zamisel sta sedaj uresničena.

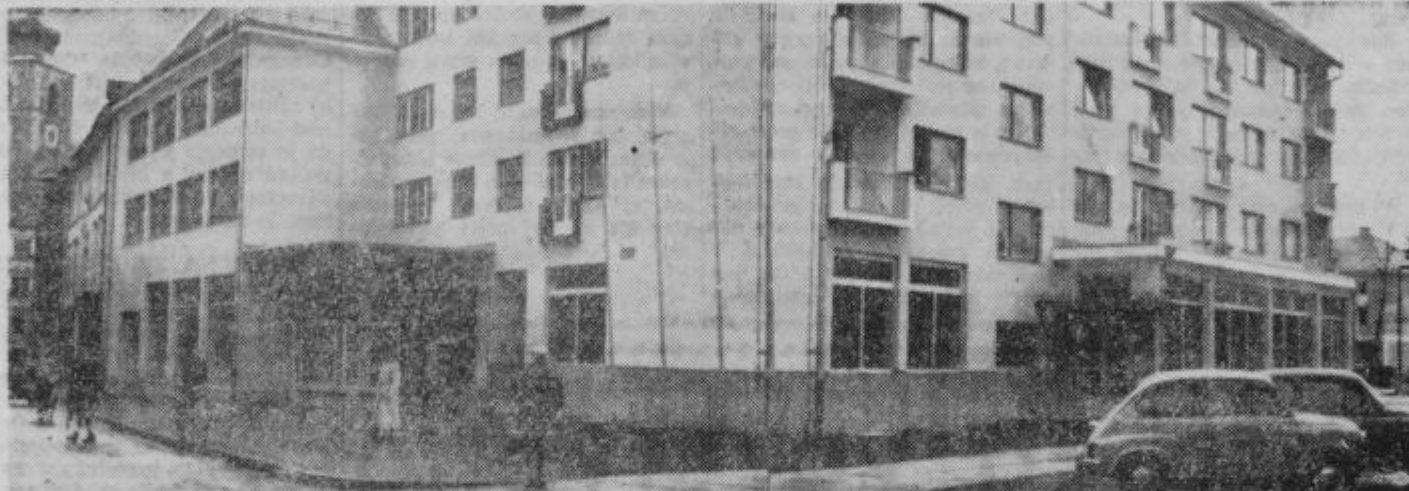
Med samo graditvijo prostorne, poslovno stanovanjskega objekta v Ptuj, je prišlo do reorganizacije bančnega sistema po novem zakonu. Zadrugna hranilnica in posojilnica Ptuj je bila ukinjena, gradnja pa je prevzela in nadaljevala Komunalna banka Ptuj.

V soboto, 11. novembra t. l., bo kolektiv Komunalne banke Ptuj prvič zasedel svoja mesta v novih bančnih prostorih in se bo poslovil od dosedanjih temnih prostorov. Kolektiv trgovine s tehničnimi predmeti trgovskega podjetja

»Merkur« pa bo prvič ta dan sprejel in postregel kupce s tehničnimi predmeti, kjer bodo dobili vse, od žepne svetilke do avtomobila.

Ze teden dni, odkar je bila odstranjena visoka ograja izpred nove stavbe, si ljudje z veseljem ogledujejo to novo poslovno-stanovanjsko stavbo v Lackovi ulici in vsakdo rad pritrdi: »Ptuj je dobil poslopje, ki je napolnito prejšnji prazen prostor in dobro nadomestilo nekdanjo staro kasarno. V bližnji bodočnosti ne bo več samo ker ga bodo na tem novem trgu obkrožale nadaljnje nove stavbe!«

CM

Nova zgradba Komunalne banke Ptuj

Lepe hiše s cenanimi stanovanji

31-stanovanjska zgradba TGA »Boris Kidrič«, Kidričevo, ki jo sedaj gradi pri Ljudskem vrtu v Ptuj podjetje »Drava«, Ptuj, je prva izmed večjih stanovanjskih zgradb, ki bodo zgrajene med Trubarjevo ulico in med cesto v Ljudski vrt, severno od ptujske bolnišnice, v prihodnjih letih.

S projektom za 31-stanovanjsko zgradbo TGA Kidričevo je zasledoval Mestni projektivni biro Ptuj dve želji investitorja, in sicer, da bi bila zgradba po zunanem videzu čimbolj prijetna za oko in da bi bila stanovanja v njej udobna in cenena. Tako bo ta zgradba petetažna in bo v njej prostora za 31 sta-

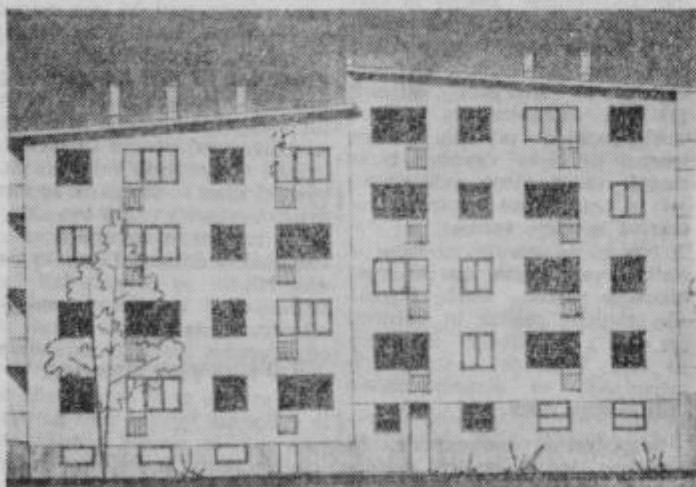
novanj s po 4 in 2 do 3 ležišči. V štiričlanih stanovanjih bo predoba, dnevna soba, kuhinja, spalnica, otroška soba, kopalnica z WC in balkon.

Od vseh prostorov bosta v 4 in 2-3 ležiščnih stanovanjih največji dnevna soba in spalnica. V štiričlanih stanovanjih bo dnevna soba površine 16,88 kv. metra, spalnica pa 13,12 kvadr. metra. Manjših površin pa bodo otroška soba (9,84 kvadr. metra), kuhinja (5,34 kvadr. metra), kopalnica z WC (3,65 kvadr. metra) in balkon (1,90 kvadr. metra). V dvo- in triležiščnem stanovanju bo dnevna soba površine 12,71 kvadr. metra, spalnica pa 10,91 kvadr. metra. Manjše bodo kuhinje (5 kvadr. metrov), predoba in kopalnica (po 3,50 kvadr. metra).

V eni etaži bodo štiri stanovanja s po 55,88 kvadr. metra in štiri stanovanja s po 35,69 kv. metra. V kletnih prostorih bodo dvoravnice, pralnica, sušilnica ter shrambe za kolesa in mopede.

Kot kaže, bodo enake oblike in stanovanjskih površin tudi druge tri ali štiri stanovanjske zgradbe v tej vrsti in bodo zgrajene v prihodnjih letih, ko bo v tem predelu zgrajena tudi moderna šola in v etapah še 70-stanovanjska zgradba ob Trubarjevi ulici. Projekti za te novogradnje so že v izdelavi pri Mestnem projektivnem biroju Ptuj.

VJ

Maketa novega bloka TGA Kidričevo

Požig iz maščevarnja

Na dve leti zapora je bil pri okrožnem sodišču v Mariboru obsojen Janez Gregorc iz Smolinc 44, ki je dne 7. avgusta 1961 iz maščevarnja zažgal stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje.

Ze od zgodnje mladosti je imel Janez Gregorc slabo vzgojo. Tradicionalno pijančevanje in stalni prepriči med starši, so povzročili v družini take odnose, ob katerih so se pričeli tudi v njegovem značaju krapiti in razvijati negativni nagoni. Zaradi slabih zgledov v mladosti, so bili v poznejšem življenju tudi njegovi odnosi do žene in staršev skozi več let tako zaostreni, da je postalo sožitje skoraj nevdržno. Zaradi nezaupanja do žene, čemur so veliko pripomogli zlobni jeziki nekatereh sosedov, so bili družinski prepriči na dnevnem redu. Ze dalj časa je ob vsakem prepriču grozil, da bo vse pokončal.

S tem namenom je svoj čas razbil tudi precej kuhinjske posode. Sedmega avgusta letos se je zopet močno opil in sprl z ženo in materjo. Ta dan je tudi sklenil, da bo svoje grožnje uresničil. Najprej je v zgodnjih popoldanskih urah zažgal v ženihi spalnici

posteljnino. Požar je žena k sreči pravočasno opazila in preprečila večjo škodo. Pod vplivom nadaljnjih količin zažgatega alkohola se je hotel ženi in materi na vsak način maščevati. Ko sta odšli proti večeru obe navedeni po opravkih, je svoj maščevalni sklep uresničil do kraja. Požar je povzročil tako, da je iz notranje strani hiše z vžigalnikom zažgal slaminato streho v predelu kuhinje in shrambe. Ker je bila hiša pokrita s slamo, se je požar hitro razširil na celotno ostrešje. Navzlic hitri pomoči sosedov pri gašenju požara, se je ogenj razširil iz hiše še na gospodarsko poslopje. Zgorelo je celotno ostrešje stanovanjske hiše, govejega hleva in zidana kleti. Kolarnica, skedenj in listnjak pa so pogoreli do tal. Zgorelo je tudi 1.500 kg sena, 1000 kg slame in precej gospodarskega orodja. Skupna s požarom povzročena škoda znaša 1.100.000 din.

Na sodišču je dejanje trdovratno težil in skušal krivdo za požar zvesti na druge. Ni pa znal opraviti tega, zakaj ni tudi sam sodeloval pri gašenju požara. Ker

pa so vsi dokazi zbrani v zvezi z nastankom požara bremenili njega, mu sodišče seveda ni moglo verjeti. Sodišče mu je glede na nekaznovanost in težke življenjske pogoje, ob katerih se je oblikoval in razvijal njegov značaj, izrekel zaenkrat milo kazen. Po mnenju sodišča bo zaenkrat taka kazen nanj dovolj vzgojno vplivala, da ne bo v bodoče v podobnih primerih iskal uteh in trenutne sprostitev notranje napetosti s takimi škodljivimi dejanji.

Nesreča ne počiva

V zadnjem času so se zdravili ali se že zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci: Vrabl Franc, Zabolci 66, padel je pod voz in si poškodoval levo nogo; Bezjak Marija, Maribor 91, padla je in si poškodovala glavo; Jesenik Marija, Lesnica 26 — sosedja jo je udarila s sekirjo po glavi; Sprah Jože, Sp. Hajdina 101, nekdo ga je napadel in mu z nožem poškodoval telo; Pirč Jože, Ormož, Ptujaka 2a, vsekal se je s sekirjo v levo nogo; Lušicky Adolf, Ptuj, Lackova 8, pri delu se je zabol v levo roko; Bohinc Peter, Ptuj, Gregorčičev drevored 9, padel je in si poškodoval levo nogo; Drevnšek Janez, Pieterje

Pogum ob nepravem času

Ko je 28. 8. 1961 Zdravec Stanko iz Dornave opravil čez dan v Brebrovniku neka priložnostna plesarska dela, se je proti večeru vračal domov močno okajen, pač ustrezno količinam zažgatega alkohola. Pod vplivom alkohola je postal mahoma čez mero pogumen in hkrati nevaren za svojo okolico. Medtem ko je v takem stanju kolovratil po glavni cesti, ki pelje iz Miklavža proti Ormožu, je v bližini, kjer se križata cesta in železniška proga, v alkoholiziran objestnost zaustavil več vozovnikov motornih vozil in jih izžival, po odhodu pa je metal za njimi tudi kamenje.

Med tem časom sta se pripeljala po cesti z dvokolesj do njega Petrovič Franc in Horvat Stanko. Ustavila sta se in nekaj časa opazovala njegovo početje. Ko pa se jima je zdelo njegovo izživljanje le nekoliko prehudu, ga je Petrovič vljudo opozoril, čemu ustavlja voznike, ker lahko povzroči nesrečo. Ta očitek pa ga je tako razjezil, da je skočil v Petroviča in ga zbil z udarci po tleh. Nenadoma se je v njegovih rokah zabiskal tudi nož, s katerim je trikrat zabodel Petroviča in mu povzročil tri vrezne rane težjega značaja na trebuhu, desn. polahiti, in na hrbtu.

Ko je svojemu prijatelju skočil na pomoč Horvat Stanko, je tudi njega zabodel z nožem v levo stegno.

Na sodišču je seveda skušal, kot je že to navadno pri ljudeh njegovega kova, zvaliti krivdo na oba poškodovanca. Sodišče je hotel prepričati, da je ravnal v silobranu. Ker pa so vse price in oba oškodovanca skladno izpovedale, da je povzročil pretep obtožence, ki ga je v svoji alkoholizirani objestnosti ves čas tudi iskal, ga je Okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na devet mesecev zapor. Obema oškodovanca bo moral razen stroškov socialnega zavarovanja plačati tudi odškodnino za bolečine v skupnem znesku 20.000 din.

Morda bo ta kazen njemu in drugim podobnim nočnim junakom zaenkrat dovolj poučen opomin, da bodo uporabljali svoj pogum v bolj koristne svrhe.

TE DNI v občini

Danes, 10. novembra, se bodo ob 14. uri zbrali v Majšperku člani sindikalne podružnice Tovarne volnenih izdelkov Majšperk na delovno konferenco. Delo sindikalne podružnice je letos zelo plodno in so bili doseženi zelo lepi uspehi v prizadevanjih sindikalne podružnice pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema in decentralizaciji delavskega samoupravljanja.

V soboto, 11. novembra, bo ob 17. uri na osnovni šoli »Franc Osojnik« v Ptuj letni občni zbor sindikalne podružnice prosvetnih delavcev osnovnih šol »Franc Osojnik« Ptuj in Grajene.

V nedeljo, 12. novembra, bo ob 8. uri zjutraj v dvorani SZDL na Bregu v Ptuj delovna konferenca sindikalne podružnice Tovarne avtoopreme Ptuj.

V ponedeljek, 13. novembra, se bo ob 16. uri sestala na posvet predsedstva občinskega sindikalnega sveta Ptuj v zvezi s pripravi na razširjeno plenarno sejo plenuma OBSS, na kateri bo razprava o šolstvu.

V torek, 14. novembra, bo ob 16. uri v delavskem klubu v Ptuj posvetovanje predsednikov sindikalnih podružnic iz gospodarskih organizacij v zvezi z nalogami, ki jih postavlja v ospredje teden varnosti.

V petek, 17. novembra, bo ob 8. uri zjutraj v delavskem klubu v Ptuj razširjena seja plenuma občinskega sindikalnega sveta Ptuj. Na dnevnem redu bo razprava o obstoječih problemih in bodočih nalogah v izvajanju novega zakona o financiranju šolstva in nalogah v zvezi z izdelavo pravilnikov o oblikovanju dohodka in pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov. Plenum bo sprejel v zvezi s temi vprašanji konkretne zaključke in smernice za uspešno izvajanje nalog, ki so v sedanjem obdobju pred delovnimi kolektivi vseh šol. Na plenumu so vabljeni poleg članov občinskega sindikalnega sveta predsedniki sindikalnih podružnic prosvetnih delavcev, predstavniki šol, člani komisije sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev, člani sveta za šolstvo in drugi. Pričakuje se, da se bodo plenuma udeležili tudi predstavniki republiškega odbora sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev Slovenije iz Ljubljane.

★

V preteklem tednu so imeli letne občne zборе v sindikalnih podružnicah prosvetnih delavcev osnovne šole »Ivana Spolencnjaka«, osnovne šole Lovrenc-Sela-Cirkovci in muzej v Ptuj.

★

Te dni je občinski sindikalni svet Ptuj prejel pismo občinskega sindikalnega sveta Varaždin, v katerem sporoča ta bratske pozdrave vsem delovnim ljudem ptujske komune. S pismom je prispelo tudi vabilo, s katerim je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Ptuj vabilo na skupno sejo predsedstev Varaždin in Ptuj v Varaždin v soboto, 18. novembra 1961. V tej zvezi so se že pričele prve priprave na skupno sejo. Predvideva se, da bodo na skupni seji razpravljali o vprašanih šolstvu in zdravstvenih službah v ptujski in varaždinski komun.

F.B.

Program tedna varnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

v Ptuj predavanje: Varnost pri delu. Predaval bo Jože Erhatič. Po predavanju bo predvajanje filmov o nevarnostih pri delu in o varnostnih ukrepih. Predavanje in predvajanje filmov bo za delovna kolektiva Tovarne avtoopreme Ptuj in obrtnega podjetja »Elektrokovinar« Ptuj.

★

V delovnih kolektivih gospodarskih organizacij bodo v tednu varnosti od 12. do 18. novembra seje izvršnih odborov in delavskih svetov. Na sejah bodo podrobneje razpravljali o problemih varnosti pri delu, vzrokih nezgod, poklicnih in drugih obolenjih, varnosti v prometu, boju proti alkoholizmu, ki je neštetokrat povzročil nezgod pri delu ali na poti z dela ali na delo. Poleg tega bodo v delovnih kolektivih tudi predavanja in razgovori o izboljšanju varnostne službe, skrbi za zdravje delavcev v proizvodnji in ukrepih, ki jih je treba podvzeti v bodoče, da bo delo pri strojih še bolj varno in da se zagotovi varno delo ter zdravje vseh naših delavcev.

Občinski sindikalni svet Ptuj

Ob novih oblikah dela VEČJE ZANIMANJE

V torek, 31. oktobra, je imela organizacija LMS na ptujski gimnaziji redno letno konferenco. Kot gostje so se je udeležili predsednik šolskega odbora prof. Hasi, članica odbora tov. Kancierjeva, predsednik ObK LMS tov. Zadravec, ravnatelj prof. Čeh in profesorski zbor.

Delo gimnazijske mladine v tem letu je orisal dosednji predsednik šolskega komiteja LMS Peter Alič. V njegovem poročilu je bilo poudarjeno, da je gimnazijska mladina v preteklem letu res opravila svojo nalogo kljub mnogim težavam, ki so ovirale njeno delo. Mladinska organizacija je v preteklem letu obsegala razen gimnazijske mladine še diake ekonomske in administrativne srednje šole ter učiteljske. Toda od teh ima vsaka svoje probleme, zato se šolski komite ni utegnil vedno ukvarjati s specialnimi problemi ene ali druge mladine.

Nekoliko pred koncem šolskega leta pa so iz ene organizacije nastale kar tri, od katerih bo sedaj vsaka sama res lahko reševala samo svoje probleme. Ustanovljeni so bili razredni aktivni za boljše povezavo šolskega komiteja z mladino. Toda ti aktivni so bili do sedaj premalo samoiniciativni in odločni. Res je, da je letos manjkalo razrednim aktivom dobro vodstvo, toda prihodnje leto kadri ne bodo smeli biti več problem. Mladina bo v ta namen obiskovala mladinsko politično šolo, ki bo v kratkem začela s delom. V preteklem letu je anketa med mladino pokazala, da si želi mladina predvsem predavanja o naši lepi domovini, o športu in umetnosti. Vendar zaradi pomanjkanja predavateljev od takih predavanj ni prišlo. Da bi izboljšali idejno vzgojo mladine, bodo v prihodnje med rednim poukom posebej mladinske ure, med katerimi bo mladina razpravljala o aktualnosti v političnem in kulturnem življenju, se seznanjala s sistemom upravljanja pri nas in dobila prvi vpogled v svet umetnosti. Tudi mladinski klub OZN se bodo v večji meri morali zavzeti svoje važnosti v današnjem svetu.

Mladina je sodelovala tudi v društvih. Največ je aktivne mladine v gimnazijskem športnem aktivu, ki je dosegel že lepe uspehe.

Mladina se je udeležila tudi številnih delovnih akcij, posebno pa se je izkazala pri gradnji

avtomobilske ceste bratstva in enotnosti. Delala je tudi 2080 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji ptujskega vodovoda.

Težavno je delo z mladino tudi zato, ker je skoraj polovica dijakov potnikov. Ti ne morejo sodelovati v organizaciji in od organizacije tudi mnogo nimajo. Zato ne čutijo do nje nikake vezanosti, kot bi jo sicer čutili.

Mladina je mnogo razpravljala o družbeno zabavnem življenju. Že lani je bil mladinski začetniški plesni tečaj z veliko udeležbo. Tudi letos bo podoben

tečaj. Mladina rada pleše, toda za to nima dovolj priložnosti. Prihodnjemu letu se je že predvidela mladina, bodo morali biti dobro organizirani, s primernim zabavnim sporedom in vodstvom. Prvi poskus takega plesa bo mladinsko silvestrovanje, ki ga nameravajo prirediti ptujski maturanti za mladino. Letos bodo gimnazijci našli tudi dve dramski deli, pa tudi ob različnih priložnostih ne bodo ob strani.

Tudi vezi mladine s šolo so odlične. Njim je treba pripisati mnoge uspehe pri reševanju

mnogih drobnih šolskih problemov.

Konferenca je priznala, da je bila mladina v preteklem šolskem letu res delavna. To potrjuje tudi pohvala občinskega komiteja in vodstva šole. Na konferenci je bilo sprejetih več koristnih smernic za bodoče delo. Želje mladine bodo pomagale, da bo organizacija LMS na ptujski gimnaziji še boljše delala in da bo mladina zavzemala v samoupravnih organih šole res tisto mesto, ki bi ga morala.

Boštjan P.

Mladinski aktiv v Slovenji vasi vedno številnejši

Pred dnevi je imel aktiv mladih v Slovenji vasi prvo letno konferenco odkar obstaja. Konferenca sta se udeležila tov. Franc Tečkovski, sekretar občinskega odbora SZDL Ptuj, in tov. Ivan Lubej, predsednik SZDL Slovenja vasi.

Aktiv mladih v Slovenji vasi je bil ustanovljen pred tremi leti. V začetku je bilo v organizaciji LMS v Slovenji vasi 20 članov, a sedaj jih je že 54.

Delo mladinskega aktiva je bilo v letošnjem letu kar uspešno. Ustanovili so dramsko skupino, ki je pripravila za kmečki oder igro J. Jurčiča »Domene«. Z njo so nastopili v Hajdini in še na drugih bližnjih odrih. Prihodnje sezono ima dramska skupina na programu igro »Razveljina življenja«. Z njo si obeta še več uspeha kot lani, ker že ima bogate izkušnje.

Športna dejavnost v aktivu še ni zaznala v tak meri, kot je bilo v načrtu. Prav pridno pa dela »Mladinski nogometni klub«, ki je že v letošnjem letu odigral štiri nogometne tekme z mladinci iz okoliških vasi, pri katerih je bil zmagovalac.

V letošnjem letu je aktiv mladih v Slovenji vasi pripravil dve predavanji. Prvo predavanje je imelo naslov »Kisanje kreme«, drugo pa »Zelenjadarstvo pri nas«. Predaval je mladinec Franc Golob, dijak Kmetijske srednje šole v Mariboru, doma v Slovenji vasi. Zanimivih predavanj se je udeležilo več kmetovalcev iz Slovenije vasi ter večina članov LMS Slovenja vasi. Tudi prihodnje se-

zono bo aktiv prijel razna predavanja, ki jih bodo pripravili in predavali mladinci sami.

V letošnjem letu se je že nekaj mladincev in mladink vpisalo v politično šolo in v šolo za življenje v Ptuj, ki jo bodo redno obiskovali.

Najbolj pereča točka aktiva

mladih v Slovenji vasi je prostor, v katerem bi se lahko mladinci in mladinke nemoteno sestajali na sestanke ter razne druge prireditve. O tem aktiv razpravlja skoraj na vsakem sestanku, vendar tega problema aktiv do sedaj še ni mogel rešiti.

O. A.

Trgovinska inšpekcija jim je na sledi

Trgovinska inšpekcija Ptuj je na prijavo občanov izsledila tudi nekaj primerov prekupevanja s sadjevcem.

Slovenske gorice so letos pridelale večje količine sadjeca in so pridelovalci zanj nastavili ceno od 32 do 38 din za liter. Nekateri nakupovalci so nakupili pri njih več tisoč litrov sadjeca in so ga potem dalje prodali po 50 in več dinarjev ter pri tem lepo zaslužili. So primeri, kjer je od prekupevalcev kupila sadjevec tudi KZ.

Zoper krivice je trgovinska inšpekcija vložila prijave na podlagi zbranih dokazov in ugotovitev.

Pri preverjanju podatkov so bili pridelovalci sadjeca trgovinski inšpekciji radi na razpolago z vsemi potrebnimi podatki, poleg tega pa so zahtevali, da se prekupevalce z njihovim pridelkom onemogoča na vsakem koraku, ker se je vedno dogajalo, da so poskušali iztisniti od

potrošnikov zase vsaj polovico tega, kar so sami plačali proizvajalcu.

Razveseljuje jo, da je trgovinska inšpekcija med ljudstvom vedno bolj upoštevan organ, ker je s svojo zavzetostjo in doslednostjo stopila na prste veržnikom vseh vrst in jih je v dejavnosti znatno zavrla pri njihovi nezakoniti dejavnosti, če jih že ni mogla popolnoma onemogočiti.

PZ

vodstvom dirigenta prof. Jožeta Gregorja se spremljala v Ptuj, mnoge prireditve. Brez pevskega zbora in njegovih nastopov Ptuj več ne bi mogel biti. Ta zbor bo v bodoče tvoril jedro novega mešanega pevskega zbora, ki se ustanavlja. Tako pesem v Ptuj ne bo zamrla in bo ostala na višini, na katero jo je spravil dirigent prof. Jože Gregorč s svojimi pevci.

Predsednik zbora tov. Mirko Voda, tov. Stane Stančič, tov. Karl Sepec, prof. tov. Pavlinič in drugi so se v nagovorih prof. Jožetu Gregorču zahvalili za vse dosedanje delo v Ptuj in so mu tudi želeli, da bi srečno nadaljeval 31. leto njegovega dirigentskega dela v Mariboru in v Ljubljani. Ptujčani bodo njegovih obiskov in nadaljnje pozornosti vedno veseli.

Prof. tov. Jože Gregorč se je zahvalil za pesmi, ki mu jih je zbor zapel v slovo in za lepo umetniško sliko, delo prof. Lugačiča, ki mu jo je poklonil Občinski ljudski odbor Ptuj v spomin na njegovo uspešno delo v Ptuj. V kratkem nagovoru je opisal delo, težave in uspehe tekom 30 let dirigiranja v pevskih zbora v Ptuj, Mariboru in Ljubljani. Opisal je gostovanja zborov v Italiji in v drugih deželah ter dosežene uspehe in priznanja za lepo narodno in umetno slovensko pesem.

Z odhodom prof. Jožeta Gregorja v Maribor zgubi Ptuj zelo sposobnega, izkušenega in vztrajnega dirigenta. Prav takega pa pridobi Maribor in vsi iz Ptuja mu želijo, da bi se njegovih uspehi njegovih zborov še dalje množili in da bi pesmi pod njegovim vodstvom še dalje vžigale srca poslušalcev doma in po svetu. Prav je, da je bil dolga leta v Ptuj in da je v tem času sto-

Ta posnetek je bil napravljen včeraj zjutraj, ko se je Vračarić odpravil v Beograd. Poleg nje ga so šofer podjetja in Vračarićeva hčerka Milena

Tovarna avtoopreme se ne bo dalje širila v Mlinški ulici

V četrtek, 2. novembra 1961, je bil na razpis Železniškega transportnega podjetja Maribor informativni komisijski ogled stavbišča za nove objekte Tovarne avtoopreme Ptuj pri objektu IKLIP v Rajšpovi ulici.

Tovarna avtoopreme Ptuj ne bo širila svojih objektov v Mlinški ulici, kjer je po urbanističnem načrtu predvidena širitev industrijskega dela Ptuja v Rajšpovi ulici. Zato je bil tam zgrajen objekt IKLIP, ki je sedaj v sestavi TAP Ptuj, in bo ta oddelek potem sestavni del nove tovarne avtoopreme.

Najprej bo, kot predvidevajo po projektu, zgrajena proizvodna dvorana, orodjarna in vzdrževalni obrat, uprava, menza, ambulanta, garaža, parkirni prostor, skladišče vnetljivih tekočin, skladišče, kurilnica in vratarnica.

Sedaj so v teku priprave v zvezi z raznimi dovoljenji in privoljenji glede na lokacijo.

KOMORNI VEČER TRIA LORENZ

V ponedeljek, 13. novembra 1961, bo ob 20. uri v dvorani glasbene šole v Ptuj zanimiv koncert.

Nastopili bodo trije bratje Lorenzi, dijaki srednje glasbene šole v Ljubljani. (Primož — klavir, Tomaž — violina in Matija — violončelo). Igrali bodo skladbe Haydna, Schuberta, Merkurja in Turina.

Naši koncertni publik si obeta lep večer. Ker prireja ta koncert dijaška skupnost glasbene šole, bomo našo stalno publiko in zlasti še dijaštvo ptujskih srednjih šol.

S tem večerom odpiramo koncertno sezono 1961/62.

ril vse, kar je mogel ob danih pogojih in možnostih, da bi naši delovni ljudje lepo prepevali in da bi presenečali poslušalce s svojimi koncerti in nastopi ob raznih priložnostih.

Vsi na zboru so z veseljem sprejeli zagotovilo prof. Jožeta Gregorča, da bo njegov mlajši naslednik nadaljeval, kjer bo on prenehal in je prepričan, da bo Ptuj obdržal renomirano zborni petje. Prof. Jože Gregorč bo prav veselilo, ko bo lahko Ptujčanom vedno znova čestital, da so z vztrajnim delom v prvih vrstah pevcev v naši domovini in da jih bo mogoče slišati in pozdraviti na večjih prireditvah in revijah kot resne tekmece z drugimi zbora.

V. J.

Iz Velike Nedelje

Na dan mrtvih, 1. novembra, je bila pred spomenikom padlih za svobodo lepo pripravljena komemorativna svečanost, ki jo je pripravil KO ZB Velika Nedelja. Ob tej priložnosti je predsednik organizacije predložil strašno trpljenje in smrt onih, katerih imena so vklesana na spomeniku. Nato so se izvršile organizacije s polaganjem vencev in cvetja. Šolski pevski zbor je zapel nekaj žalostink. Zalne svečanosti so se udeležila vsa društva in organizacije iz velikonedeljskega terena, svojci padlih in veliko število občanov.

Krajevni urad Velika Nedelja posveča veliko skrb pokopališču. To je bilo do sedaj v zapuščenem stanju, ker se odgovorni ljudje vsled pomanjkanja sredstev niso zanj mogli pravilno zavzeti. Pokopališče je sedaj lepo urejeno, poti so posipane s granitnim drobljencem, prenovljena je mrtvašnica zunaj in znotraj, ograja je primerno očiščena in oskrbovana. Starši bi naj samo še opozorili svoje otroke, da namerno ne bi delali kake škode na pokopališču.

Preteklo nedeljo je bil v šoli zbor volivcev, katerega se je udeležilo večje število občanov. Tajnik Občinskega ljudskega odbora Ormož je poročal o realizaciji družbenega plana v prvem letošnjem polletju. Ker je občina izrazila kmetijskega značaja, se bo efekt bolj jasno pokazal v drugem polletju. Razprava je bila tudi o razširjenem zavarovanju kmečkega prebivalstva, sklenili so predlagati uredbe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Izvoljen je bil 11-članski šolski odbor. Poročal je tudi predsednik KO Velika Nedelja o problematiki komunalnih objektov, precej pomislekov pa je bilo okrog gradnje vodovoda. Zbor je zaključila živahna razprava, ki je dala koristne smernice za nadaljnje delo.

Kmetijsko gospodarstvo »Jeruzalem« v Ormožu ima pri Veliki Nedelji obrat izrazito poljedelsko-živilnorskega značaja. Tam so lepo arondirane parcele, kar omogoča uspešno gospodarjenje. Tudi v Sejancih so obsežni travniki in pašniki v obsegu 30 ha. Tam so zgradili odprte hleve ter premestili dorajajočo živino na pašo. Govedo se tu lepo počuti, je zdravo in zadovoljivo prirašča. Po pašni sezoni jih bodo pritegnili nazaj v stalne prostore.

Lovska družina Velika Nedelja je v nedeljo, dne 29. oktobra, izvedla velik jesenski lov.

Dirigent Jože Gregorc zapušča Ptuj

V soboto, 4. novembra 1961, trgovskega prosvetnega društva zvečer je bil občni zbor Obrtno-

cer, da bi zbor po pregledu dosedanjega dela izdelal načrt dela za bodoče, da bi se poslovlili od dosedanjega dirigenta prof. Jožeta Gregorča, ki se je preselil v Maribor in bo še nekaj časa vodil zbor ter da bi obem proslavili 30-letnico njegovega dirigentskega dela.

Zbora sta se od povabljenih gostov udeležila tov. Stančič Stane in imenu Občinske zveze Svobod in prosvetnih društev ter Karl Sepec v imenu sveta za kulturo in prosveto. Vabilu se je odzvalo še nekaj drugih gostov, ki so vedno radi spremljali delo društva.

Dvaindvajsetčlanski pevski zbor društva je v 1961. letu po zadnjem občnem zboru 49 krat nastopil na raznih prireditvah in priložnostih ter praznovanju. Na 3 koncertih in 2 revijah v Ptuj, Ormožu in Mariboru je zbor dokazal, da je v dobri šoli prof. Jožeta Gregorča in da je ogromno pridobil. Lepa narodna in umetna pesem pod

Obrtniški pevski zbor je zapel prof. Jožetu Gregorču v zahvalo in slovo nekaj pesmi.

Prof. Jožetu Gregorču so se pevci zahvalili za trud in prizadevanje.

Mestni arhiv v Ptujju pred novimi nalogami Ivo Andrič

VLOGA ARHIVOV V NOVI KOMUNALNI UREDITVI

Kongres jugoslovenskih arhivarjev na Bledu je jasno začrtal naloge, ki jih imajo posamezne vrste arhivskih ustanov v socialistični Jugoslaviji.

Osnovne celice arhivske službe pri nas so arhivi, ki zavzemajo področje enega ali več okrajev oziroma komun. To so okrajni ali mestni arhivi ali zgodovinski arhivi, kakor jih imenujejo zlasti v Srbiji in Makedoniji v nasprotju z arhivi v posameznih uradih ali ustanovah.

Tudi Ptuj ima kot staro okrajno mesto že od leta 1955 svoj mestni (zgodovinski) arhiv. Področje njegovega dela se razširja na ozemlje nekdanjega ptujskega okraja, danes na teritoriji občin Ptuj in Ormož.

Ptujski arhiv ima nekaj obsežnih fondov. Med njimi so najboljše: arhiv mestne občine ptujske iz leta 1880 do 1941, arhiv krajevnih ljudskih odborov ptujskega okraja iz let 1945 do 1952. Starejši arhivi so: gospodarski arhiv grofov Herbersteinov na ptujskem gradu in stara zemljiška knjiga za območje ptujskega in okoliškega okrajnega sodišča. Za obdobje stare Jugoslavije nimamo arhivskega gradiva, kar je bil arhiv sreskega načelnika leta 1941 uničen, isto velja tudi za obdobje okupacije.

Pomembnost arhivov za kulturno življenje in napredek zlasti družbenih ved je pravilno ocenila šele socialistična Jugoslavija. V zadnjem desetletju se je arhivska služba pri nas razmahnila. Nastalo je na desetine novih arhivskih ustanov, ki so zalele skoro vse področje Jugoslavije; določene so bile njihove delovne naloge, ki jih arhivi ob učinkoviti pomoči organov ljudske oblasti tudi zadovoljivo izvršujejo. Šele v zadnjem letu se pojavljajo ob prehodu na nov gospodarski sistem težave tudi v arhivih, ki se kot najmlajši otroci matere Kulture le prepočijo na rokah mladih v položaju pomočnikov arhivarjev.

ZGODOVINSKI ARHIVI V KOMUNI

Komuna (občina) kot osnovna politično teritorialna organizacija delovnega ljudstva z osnovno značilnostjo samouprave in kot osnovna družbeno gospodarska skupnost na območju občine vsebuje celo vrsto različnih samoupravnih družbenih sestavin in organizacij, od katerih vsaka na določen način in v določenem obsegu vrši določene delovne naloge. Vsi ti organi, ustanove in organizacije razvijajo in ustvarjajo pri svojem vsakdanjem delu pisano dokumentacijo, registraturo, arhiv. To je gradivo, ki bo prej ali slej pripadlo v zgodovinski arhiv in za to gradivo se mora ta arhiv pripraviti že tedaj, ko se še nahaja v uradih, ustanovah, društvih, itd.

Blejski kongres jugoslovenskih arhivarjev je zlasti lokalnim arhivom jasno pokazal in razčlenil njihove naloge v komuni. Odslej bo naloga arhivskih ustanov sistematično nadzorstvo in zbiranje gradiva, ki nastaja v različnih organih in ustanovah komunalnega sistema in tudi izven njega,

v kolikor je z njim organsko povezano.

Mestni arhiv v Ptujju stoji torej pred nalogo, da začne izvajati pregled in nadzorstvo nad arhivskim gradivom, ki bo razveščeno nudilo to-je sliko:

I. Gradivo oblastnih organov (ljudskega odbora, zavoda za plan in statistiko, katastra) in samostojnih javnih služb (zavod za socialno zavarovanje, posredovalnica za delo, stanovanske skupnosti itd.).

II. Arhivsko gradivo pravo*odnih in pravo*odno upravnih organov (sodišč in javnih tožilstev).

III. Gradivo ustanov družbenih služb (ustanove s področja prave in kulture, zdravja in socialnega skrbstva).

IV. Arhivsko gradivo političnih, družbenih in ostalih organizacij in združenj državljanov.

V. Gradivo znamenitih osebnosti v komuni.

VI. Arhivsko gradivo gospodarskih organizacij, gospodarskih združenj in drugih ustanov s področja gospodarstva.

Medtem, ko se še vedno pojavljajo, sicer res redki glasovi, ki izražajo dvom v potrebnost in nujnost ptujskega zgodovinskega arhiva kot samostojne ptujske kulturne ustanove, se nam na drugi strani kaže v novih perspektivah razvoja komune nujnost take ustanove, ki jo bo treba z zadostnimi vsakotletnimi dotacijami omogočiti uspešen razvoj, ji dodeliti primerno in zadostne prostore, se poboriti za strokovno šolano kader s poudarkom na primernih študijskih štipendij, uvesti primerno nagajevanje sedanjega kadra, privabiti honorarnih sodelavcev, itd.

Ptujski mestni arhiv je v šestih letih svojega obstoja z dvema uslužbenecema izvršil koristno delo in po svojih skromnih močeh prispeval k splošni kulturni dejavnosti ptujske kulturne oaze. Nove naloge v zvezi z nadzorstvom in urejanjem novejših fondov pa zahtevajo več sodelavcev, več materialnih sredstev predvsem pa več razumevanja za posebne probleme te najmlajše ptujske kulturne ustanove.

Svedska akademija znanosti in umetnosti je letos dodelila letošnjo Nobelovo nagrado za književnost jugoslovenskemu pisatelju Ivo Andriču.

Avtor knjig »Most na Drini«, »Travniška kronika«, »Novele«, »Potovanja Alije Džerzelesa« in drugih je prvi jugoslovanski književnik, ki je dobil za svoje pisateljsko delo najvišje mednarodno priznanje. To priznanje je tudi visoko priznanje vsej jugoslovanski književnosti.

Pisatelj Ivo Andrič se je rodil 10. oktobra 1892 v Travniku v Bosni. Študiral je v Sarajevu, Zagrebu, na Dunaju, v Krakovu in v Gradcu. V literarnem pogledu se je najprej ukvarjal s pesništvom, pozneje pa s pripovedništvom.

V obdobju prve svetovne vojne je živel interniran v vojnih

rodnem mestu ter pripravil »Travniško kroniko«. V obdobju stare Jugoslavije je deloval kot diplomat v Rimu, v Zenevi, v Madridu, v Bukarešti in Berlinu, kjer je bil tik pred pričetkom druge svetovne vojne. Leto je preživel v Beogradu in ves čas pisal, vendar ni ničesar objavil.

Najvažnejše Andričevo delo »Most na Drini« je opis več stoletij življenja v Višegradu ob Drini — mesta, v katerem je Andrič preživel svoja mlada leta.

V Sloveniji Andriča že dolgo poznamo. Ze mnogo prej, preden je Andrič zaslovel v svetu, smo imeli prevedeni njegovi najvažnejši knjigi »Most na Drini« in »Travniška kronika«. Tudi druga njegova dela so prevedena v slovensčino.

Ivo Andrič bo poleg najvišjeje priznanja deležen tudi denarne nagrade v višini 250.000 švedskih kron. Pisatelju je med prvimi čestitki k uspehu tudi predsednik republike Tito.

Fotoamaterska razstava v Ptujju

V Ptujju, v dvorani na magistratu, Trg mladinskih delovnih brigad, bo od 19. do 26. novembra 1961 razstava umetniške, barvne in črno bele fotografije fotoamaterjev z namenom, da javnost vidi in oceni okus in sposobnosti fotoamaterjev iz Ptujja in okolice, obenem pa da pridobijo z razstavo mladi fotoamaterji nekaj pobud in izkušenj za pravilno ravnanje s fotomaterialom ter za iskanje motivov iz življenja, ki nimajo samo dokumentarne, ampak tudi umetniško vsebino.

Razstavljeni bodo fotoklubi Ptuj, fotoklub Ljudske tehnike Tovar-

ne avtoopreme Ptuj in Fotoklub Kidričevo. Skupno bo razstavljenih 60 barvnih in črno belih slik članov navedenih klubov, nekaj razstavljalcev pa bo izven konkurence. Več članska ocenjevalna komisija bo izbrala iz predloženih fotografij najboljše za razstavo. Vsak razstavljalec bo lahko predložil do 11. nov. 1961 največ 10 fotografij brez sijaja velikosti 30-40 cm. Višek nad 60 za razstavo določenih fotografij bo komisija zadržala.

Ze na fotorezstavi v Kidričevem so bile razstavljene barvne fotografije fotoamaterja Milana

Doblikarja iz Kidričevega in so bile deležne posebne pozornosti in občudovanja, saj je znano, da dobiva barvna fotografija v svetu vedno trdnjša tla, neglede na kompliciran proces izdelave in velike stroške. Zato pričakuje odbor za pripravo razstave tudi ne tej razstavi veliko zanimanje ravno za barvno fotografijo, čeprav še črno-bele malo kdo zastavlja, najmanj pa tisti fotoamaterji, ki so si v zanjih dveh letih nabavili fotoparate in so s črno-belo fotografijo prav zadovoljni.

V TUJINI

Kje si rodna zemlja mila, kje si moj domači kraj? Osamljen po tujini tavam, v mislih vracam se nazaj.

Jeseni čakam ptice pevke, ki čez morje prilete. Pozdravljam jih in jih sprašujem: all bom te videl še?

Ptice pa ne govorijo zame nimajo srca, le molčijo, me pustijo tožnega, zaskrbljenega.

Spet spomladi jih naprošam: kako ste srečne ptice, vzemite me na svoja krila, v domovino me ponesite.

VJ.

SINDIKALNA POLITIČNA ŠOLA MAJSPEK

V torek, 14. novembra, bo ob 14.30 pričetek sindikalne politične šole Majšperk. Svečanega pričetka šole se bodo udeležili predstavniki občinskega sindikalnega sveta in delavske univerze Ptuj. Uvodno predavanje bo imel član predsedstva občinskega sindikalnega sveta Ptuj Viktor Makovec o temi: »Razvoj delavskih svetov in njihova vloga v današnjem družbenem sistemu«.

V četrtek, 16. novembra, od 14.30 do 17.30 tema V: »Ekonomske enote in decentralizacija delavskega samoupravljanja«. Predavatelj Viktor Makovec.

★

Tudi v tem letu bo vodil sindikalno politično šolo Majšperk upravnik sindikalne politične šole Majšperk Maks Serdinšek, ki vlaga vse svoje napore v usposabljanje kadrov za delo v sindikalnih organizacijah in organih delavskega samoupravljanja.

NOVI SPOMENIK ŽRTVAM FAŠIZMA V GRADCU

Rad bi postal planinec

Veseli me planinstvo zlasti od takrat, ko smo hodili na poučno ekskurzijo na Boč. Razveselji sem se, ko smo prišli do lepo urejene planinske kočice pod Bočem. V njej smo se oddahnil in — z vso otroško radovednostjo pregledali spominsko knjigo. Vanjo smo vpisali svoja imena. Naj ostane zabeleženo, da smo bili tam. Po kratkem odmoru smo nadaljevali pot po lepi gozdni stezi proti vrhu. Tam smo imeli lep razgled, ki je pač moč le s precejšnje višine.

Letos in vsa leta smo se v šoli učili o planinah in to le po zemljevidu. Pri zemljepisnih urah smo slišali o lepota gora in njihovih znamenitostih. Vsaj nekaj bi jih želel obiskati in videti s svojimi očmi. Rad bi videl Triglav in njegove sosedje, rad bi videl njegove prepade in ledenjke. Iz vrhov planin bi rad gledal po naši lepi domovini in občudoval krasoto planinskega sveta. Svojim staršem bi rad prinesel gorske cvetice. Za planinski klub bi si zataknil planiko in jo pokazal vsem, ki so ostali v ravnini.

Ko bom dorasel se bom vpisal v planinsko društvo in uresničil svoje sanje o planinstvu.

Osnovna šola Dornava
Korpar Franc.

Vendar ptice spet molčijo, zame nimajo besed. Odlitijo, me pustijo, prikovanega na tuji svet.

Zinka

ŠOLA DORNAVA VČERAJ

Nasha šola je bila ustanovljena leta 1824 v večji hiši, kjer je imela samo eno učilnico. Učencev pa je bilo že 172. Zato ni bilo toliko klopi, da bi vsi učenci sedeli, ampak so se pri sedenju menjavali, in še tudi takrat so starejši učili mlajše.

Med prvo svetovno vojno je bil pouk nekaj časa prekinjen, ker so bili v šoli nastanjeni ruski ujetniki, ki so hoteli delat k Pongratu v grad, pa tudi k okoliškim kmetom, ki so jim boljše stregli s hrano. Po prevratu leta 1918 je šola postala trirazredna. Kdaj se je preselila v sedanjo stavbo, ki je bila prvotno pritična, ni prav znano.

Leta 1927 je bila šola razširjena v štirirazrednico, leta 1928 pa je bilo na mestu stare šole zgrajeno stanovanjsko poslopje za učiteljsko. V letu 1933/34 je dobila šola današnje štiri učilnice, brez potrebnih prostorov za zbirke, zbornico in drugo. V teh prostorih dela še danes v treh izmenah, ker se je število učencev zvišalo na 308.

ANA TOS,

8. razred — Dornava

Dopisujte v Ptujski tednik

NEDELJA, 12. NOVEMBRA

8.30 — Iz albuma skladb za otroke — Stari mojstri — mladi umetniki. Pianistka Marija Kozjakovič, 8.45 — Barikade Granados. Trije španski piani, 9.05 — V novi teden z tabajno glasbo, 10.00 — Se pomnite, tovaršji... Franc Hočevar-Hinko Villari: V vojsko šola je bilo daleč. I. del, 10.30 — Koncert in opera, 11.30 — Nedeljska reportaža — Nacu Groom: Cesta, čas in potnik, 11.50 — Orkester Mantovani, 12.30 — Za našo vas, 14.00 — Narodna z instrumentalnim ansamblom Silva Tomista, 15.30 — Robert Schumann: Dunajski nočni klavir, 15.51 — Darius Milhaud: Suita za oblobo, klavir in fagot, 16.00 — Humorska tega tedna — E. Caldwell: Nasvet zakoncu, 16.20 — Operne melodije, 17.05 — Klara in mandolina, 17.15 — Radijska igra — Gerhard Rasmussen: Stotnik je bil temelj, 18.20 — Josef Suk: Ljubljenska pesem (igra David Ojstrah na violino), 18.30 — Sportno popoldne, 19.05 — Naki mladi, reproducirani: violonist Dejan Bravčič — Tartini-Kreisler: Puga iz sonate v A-duru — Alojz Srebotnjak: Sonatina — S. Prokofjev: Prvi in drugi stavek iz Drupe sonate za violino, 20.00 — Izbirke melodije tedna, 20.45 — Intermezzo v ritmu počasne valčke, 21.00 — Šestdeset minut z ansamblom beograjske opere, 22.15 — Oddaja za našo izseljenico, 23.00 — Plesna glasba.

PONEDELJEK, 13. NOVEMBRA

8.00 — Koncertna matineja, 8.55 — Za mlado radovednost: a) Skrivnost tundra, b) Glasbena oddaja za otroke — Veselo noč — Sportno popoldne, 10.05 — Naki mladi, reproducirani: violonist Dejan Bravčič — Tartini-Kreisler: Puga iz sonate v A-duru — Alojz Srebotnjak: Sonatina — S. Prokofjev: Prvi in drugi stavek iz Drupe sonate za violino, 20.00 — Izbirke melodije tedna, 20.45 — Intermezzo v ritmu počasne valčke, 21.00 — Šestdeset minut z ansamblom beograjske opere, 22.15 — Oddaja za našo izseljenico, 23.00 — Plesna glasba.

TOREK, 14. NOVEMBRA

8.00 — Porokli, 8.05 — Igramo za vas, 8.40 — Kvintet »Niko Strlić« ob spremljavi »Starih Janov«, 8.55 — Radijska šola za srednjo stopnjo — Glasbeni leksikon za vas, 9.25 — Orgle in orglice, 9.40 — Minstrli in drugo od Clauda Debussyja: Minstrli št. 12 (pianist Robert Casadesu), Mela suite iz transkripcije orgle, Richard Strauss, 10.15 — Izbirke melodije tedna, 20.00 — Oddaja z dne 12. nov. 1961, 11.00 — Lucijan Marija Škerjanc: Concertino za klavir in godala (Jelka Suhadolnik-Za-

ing. Vlado Janov: Premena godov in

plastična proizvodnja lesa, 12.25 — Med soljo za opoldne, 13.30 — Plesni ritmi iz trah stoletja, 14.15 — Glasbena razglednica, 15.20 — Španija v pesmi in plesu, 15.40 — Literarni sprehod — Fr. Brown: Marjetice, 16.00 — Odlomki iz Massenetovih oper, 17.05 — Vsa dan za vas, 18.10 — Dve poljski pianistki: Halina Czerny-Stefanska in Barbara Hesse-Bukowska, 18.45 — Radijska univerza — Slavko Faust: Jugoslovanska industrija avtomobilov in motorjev, 19.05 — Igra zabavnih orkester RTV Zagreb, 19.30 — Radijski dnevniki, 20.00 — Koncert simfoničnega orkestra Radio-televizije Ljubljana, 22.15 — Leo Janáček: Mladina — suita za pihalne instrumente (izvajajo: Rudolf Hrtli, flauta, Václav Smetáček, oboja, Vladimir Riba, klarinet, Josef Schwarz, rog, Karel Bidlo, fagot, Alois Rybin, basovski klarineti), 22.35 — Naki domači ansambl zabavne glasbe, 22.50 — Literarni nočturni, 23.05 — Ljubiteljem popevk in novih ritmov.

SREDA, 15. NOVEMBRA

8.00 — Zvočna mavrica, 8.35 — Dva hrvatska skladatelja: Fran Lhotka in Božidar Kunj, 8.55 — Plesni svet pravljic in zgodbi — Glaslar Strniša: Cudna trobenta, b) Glasbena oddaja za cimbene.

Na vašem dvorišču, 9.25 — Popevke in

plesni ritmi na tek. traku, 10.15 Med solistami, 11.00 — Trio R. Bardotierja, 11.15 — Človek in zdravje, 11.25 — Ali vam ugaja? 12.05 — Vaški kvintet z Resiko in Sonjo, 12.15 — Radijska kmečka univerza — Ing. Jože Furlan: Hidroponična gojenje vrtnin, 12.35 Zabaven orkestrski spored, 13.30 — Ko je bila stara mama še mlada: Sport slovenske glasbe, 14.00 — Radijska šola za srednjo stopnjo — Glasbeni leksikon za vas (ponovitev), 14.35 — Zbori in baleti iz oper, 15.20 — Koncert po željah poslušalcev, 16.00 — Sotermem na poti 16.45 — Kvintet Jožeta Kampača, 17.05 — Vsa dan za vas, 18.10 — Koncertna pianistka Emil Gilles: L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester št. 3 v c-molu, 18.45 — Ljudski parlament, 19.05 — Boris Parandopulo: Simfonietta, 20.00 — Naš varilec, 21.00 — Odlomki iz opere Arabella Richarda Straussa. Solisti in orkester Philharmonia, dirigira Lavro Matičič, 22.15 — Po svetlo jazz, 22.45 — Literarni intermezzo, 23.50 — Literarni nočturni, 23.05 — V kvartetu in kvintetu.

ČETRTEK, 16. NOVEMBRA

8.05 — Iz oper jugoslovenskih skladateljev, 8.55 — Radijska šola za višjo stopnjo — Spartak (ponovitev), 9.25 — Ruleta za zabavo, 10.15 — Veliki zabavni orkestri, 10.40 — Pet minut za novo pesništvo Slovenske narodne tri tice, 11.00 — Porokli za mlado risanje, 11.00 — Skladatelj Škerjanc o letnih časih, 11.15 — Ruski tečaj za solistike, 28. lekcija (ponovitev), 11.30 — Hitri prsti, 11.45 — »Francos v Južni Ameriki«, 12.00 — Benjamin Britten: Štiri skladbe za dvo-

ski zbor in harfo, 12.15 — Kmetijski nasveti — Ing. Milan Osojnik: O gospodarskih vprašanjih pitanja govedi, 12.25 — Melodije za opoldne, 13.30 — Koroske 16.00 — Popoldne ob instrumentalni glasbeni paji Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikotika, 13.50 — Melodije z obeh strani Atlantika, 15.20 — Orkester Marty Gold, 15.30 — Turistična oddaja, bi, 17.05 — Vsa dan za vas, 18.10 — Zaključni priporiz iz Mozartove opere Carobna pišala, 18.45 — Kulturna kronika, 19.05 — Orkester Alfred Scholz, 20.00 — Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov, 20.45 — Zabavni orkester RTV Ljubljana, 21.00 — Literarni večer — Lojze Krizak: Cvet pelina, 21.40 — Bela Barlok: Dve sliki, 22.15 — Nočni operni koncert, 23.05 — »Noč v Južni Ameriki«, orkester Tite Portillo s solisti, 23.25 — Plesna glasba.

PETEK, 17. NOVEMBRA

8.05 — Glasba ob delu, 8.40 — Slanko Čacko: Bosna, venek narodnih, 8.55 — Pionirski tednik, 9.25 — Kotiček za mlade ljubitelje glasbe: Slovenski glasbeni umetniki mladim poslušalcem (ponovitev oddaje z dne 14. nov.), 10.15 — Dekle in njen govor, 10.45 — Znane melodije v ritmu (Orkester James Carroll), 11.00 — V triletnem taktu z orkestrom Melachino, 11.15 — Na podliskat — Vlakje Begovic: Spomin iz Španije, IV., 11.35 — Joseph Haydn: Simfonija št. 92 v G-duru »Oxfordska«, 12.05 — Ob zvokih s ceter, 12.15 — Radijska kmečka univerza — Dr. Vilko Masten: Koreninski rak sadnih vrtilin, 12.25 — Igra pihalni orkester Ljudske milice p. v. Rudolfa Starica, 12.45 — Orkester Kurt Edelhagen, 13.30 — Majhen operni

mozak, 14.05 — Radijska šola za nižjo stopnjo — Dve zgodbi, 14.50 — V zvezi po Jugoslaviji: V. Peričić: Sonatina — M. Stanišić: Pizna mora — F. Lhotka: Kati men — R. Matr: Okladi se — M. Zivković: Suila jugoslovenskih glasov, 15.20 — Zabavne melodije na tekočem traku, 16.00 — Parada pihal (b), 16.35 — Hammond orgle, 16.45 — Jezikovni pouk — Glasbeni kolorit Daljnega Vzhoda, 18.45 — Iz naših kolektivov, 19.05 — George Enescu: Prva simfonija suita, 20.00 — Vesela godala, 20.15 — Tedeni znanstveno-politični spored, 20.30 — Pred mikrofonom je violončelist Ciril Skerjanc, 20.45 — Štiri slo let klavirske glasbe, 5. oddaja: Domenico Scarlatti, 21.15 — Odaja o moju in pomorščakih, 22.15 — Po svetlo jazz, 22.45 — Vesela godala, 23.50 Literarni nočturni, 23.05 — Nočni koncert.

SOBOTA, 18. NOVEMBRA

8.05 — Potokarje v mladinski glasbeni redakciji, 8.30 — 5 popevkami po svetu, 8.55 — Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — Dve zgodbi, 9.25 — Radi bi vas zabavali, 10.15 — 5 simfonično glasbo po Jugoslaviji, 11.00 — Gorenjski folklorni motivi v prireditvi Tončka Maroltova, 11.30 — Poje tenorist Mario Lanza, 12.05 — Horut Lasjak sklada v narodnem tonu, 12.15 — Kmetijski nasveti — Prof. Edu Senggenič: Mednarodni čehoslovski teden, 12.25 — Zabaven opoldanski spored, 13.30 — Poje Ljubljanski orkester, 13.45 — Dunajski valčki, 14.10 — Dvočrkove melodije, 15.20 — Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneha, 15.40 — Leo Janáček: Višlki plesi (Orkester Radio Rmo dirigira Bretislav Bakala), 16.00 — Gremo v kino... 16.45 — V triletnem taktu z orkestrom Stanley Black, 17.05 — Vsa dan za vas, 18.10 — Odlomki iz Snopceve v izvedbi solistov ljubljanske Opere, 18.45 — Naki popotniki na tujem — Aleksander Bustini: Od Nordkape in nazaj, 19.05 — Pesmi in plesi narodov Jugoslavije, 19.30 — Radijski dnevniki, 20.00 — Vdri zvoki, 20.20 — Radijska komedija, 21 — Izbrali smo vam za prijeten konec tedna, 22.15

Na dan mrtvih - 1. novembra v Gradcu odkrit žrtvam fašizma dostojen spomenik

1. novembra je bil v Gradcu odkrit dostojen spomenik žrtvam nacističnega nasilja predvsem iz Jugoslavije, pa tudi iz raznih drugih dežel.

Svečanosti se je udeležilo veliko število svojcev žrtev, bivših partizanov in drugih antifašistov, pa tudi visokih predstavnikov oblasti.

In javnega življenja. Samo iz Jugoslavije je odšlo v Gradec nad tisoč udeležencev, ki so počastili spomin junakov, ki so za osvoboditev in mirno sožitje med narodi žrtvovali svoja življenja.

Svečanosti v Gradcu se je udeležilo tudi več članov ZB NOV iz Ptuj.

Ostanki orjaškega slona EKSPLODIRALA MUNICIJA

Skupina kanadskih arheologov je odkrila blizu mesta Ontario ostanke veličanskega slona, stare 6000 let. Menijo, da so se ti ostanki ohranili zaradi tega, ker je slon verjetno zasel v blato in ostal v njem več tisočletij.

Arheologi so najprej našli zob, ki je podoben zobom mesojedcev, kar jih je vzpodbudilo, da so

kopali naprej, dokler niso našli ene prednje noge in del hrbtnice, reber ter oklov. Deli dreves, ki so jih našli ob kosteh, so stari več kot 6000 let — tako menijo strokovnjaki, čeprav so doslej bili prepričani, da tako ogromni sloni niso živeli pred šest, temveč pred najmanj deset ali osem tisoč leti.

Dve ameriški vozili z municijo sta pred dnevi trčila na avtocesti pri Kasselu v Zahodni Nemčiji in pri tem povsem zgoreli. Ob nesreči so bili trije vojniki hudo ranjeni. Trčenje se je pripetilo potem, ko je eden tovornjakov hotel prehiteti drugega. Bencin, ki se je ob trčenju razlil po cesti, je pričel goreti in povzročil, da je vsa municija eksplodirala.

Golorok nad leoparda

Z golimi rokami je neki kitajski vojak ubil leoparda — tako je pred dnevi poročala agencija »Nova Kitajska«. Ko je vojak s svojo družino prečkal neko reko, ga je napadel leopard. Roparsko mačko je vojak pobil tako, da jo je z rokami potisnil pod vodno gladino in jo zadržal tako dolgo, dokler se ni zadušila.

Za vsakogar nekaj zanimivega

PRVI SNEG NAS JE NEUGODNO PRESENTEL

Največja elektrarna v Jugoslaviji bo šele zgrajena

Kmalu bodo začeli graditi za porabno »Vrtece«, s katero bo zagotovljeno zbiranje okrog 175 milijonov prostorninskih metrov vode za hidrocentralno elektrarno. To bo ena izmed največjih zapornic (jezov) v naši deželi. Sekala bo Nikšičko polje od hriba Budoša do vasi Svrševine v dolžini 2400 m. Ko bo končana, bo imela hidroelektrarna Peručica moč 252 megavattov z letno proizvodnjo 150 milijonov kilovattov ur električne energije, kar je za tretjino več od proizvodnje v Jablanici.

Prva dva agregata od 72 megavattov bosta puščena v pogon prihodnje leto, a pozneje bodo počasi puščeni naslednji agregati. Teh je še pet po 36 megavattov.

»Lenin« na delu

Atomski ledolomilec sovjetske mornarice »Lenin« uspešno opravlja svojo nalogo na širnih področjih Severnega morja. Trenutno je v vodah zaliva Vilkiega: plove polarni zimi nasproti. Do konca arktične plovice bo »Lenin« spremljal iz zaliva še sedem transportnih ladij, potem pa bo spremljal še okoli dvajset sovjetskih in drugih ladij iz pristanišča Igarka na plovbo med Laptevskim in Karškim morjem: tako bo spustil druge ledolomilce, da bodo delovali v ustju reke Jenisej. Letos je prav po zaslugi ledolomilca »Lenin« plule skozi severno pomorsko pot okoli 300 ladij več, kakor jih je plulo to leto v zgodovini osvajanja Arktike. Voda sovjetskega atomskega ledolomilca bledovlja bo letos podaljšal svojo plovo po severnem morjem prehodu vse do zime, torej do obdobja, v katerem doslej nikoli niso mogli pluti po severnem morjem prehodu.

Podatki o kozmičnem dežju

Na raziskovalni postaji »Volca-Mehiki« leta 1959 — imajo doslej največje zbirke podatkov o kozmičnih pojavih. Podatke zbirajo s posebnimi detektorji, opremljenimi s svetilkočimimi plastičnimi števci, ki oddajajo svetlobne pramene, brž ko obije udar elektron. Fotoelektrični aparat spreminja svetlobne pramene v znamenje posebnih aparatov. Njihova moč je zaznavna nad tri kilometre daleč.

Dr. Linsley, ki dela na tej postaji, je nedavno izjavil, da je Zemlja doživela doslej najmočnejšo »ploho kozmičnega dežja« lani 19. marca, ko je priletelo na naš planet 20 do 40 milijard delcev, torej do štirikrat več, kot je bilo v kozmičnem dežju pred dvema letoma. Najmočnejše razlike kažejo — je rekel Linsley — da prihaja ta vesoljski dež kozmičnih žarkov in delcev s področja izven naše galaktike. Po tej teoriji povzročajo »kozmične plohe« drobni delci, ki prodirajo v zemeljsko ozračje s skoraj svetlobno hitrostjo ter spotoma razbijajo atome. Razbiti atomi potem trčijo ob druge; tako se pojav nenehno nadejuje. Med zadnjim takim vesoljskim dežjem so imeli drobci kozmičnih žarkov

energijo nad 10 milijard elektronvoltov. Po prejšnjih teorijah si kozmični delci nabirajo energijo na svoji poti skozi magnetna polja Rimske ceste, po najnovejših ugotovitvah — pravi dr. Linsley — pa se vse to dogaja že izven naše galaktike.

Za odpravo težav na cesti

Na vsakoletnih razstavah avtomobilov poskušajo tovarnarji izboljšati ne samo motorje, temveč tudi zunanjo obliko vozil in vgraditi nove iznajdbe, ki omogočajo varnejšo in udobnejšo vožnjo. Letos je tehnik Mario Zanardi iz Bergama v Italiji izumil majhen aparat, ki bi bil za voznike avtomobilov zelo koristen in bi lahko preprečil marsikatero nesrečo na cestah v nočni vožnji. Gre za miniaturni aparat, ki bi vgradili na sprednji ščitnik avtomobila. Ima pa to lastnost, da luč avtomatično zmanjša svojo svetlobo še 200 m pred srečanjem avtomobila z nasprotno strani. Če se avtomobila srečata, se avtomobilske luči avtomatično prižgejo. Zanardi upa, da bo s svojim izumom lahko veliko prispeval k preprečevanju prometnih nesreč.

Sovjetski poskusi so vredni sedem tisoč Hirošim

Uradni komunikacijske komisije za atomsko energijo Združenih držav Amerike pravi: »Zadnja sovjetska eksplozija je šestindvajseta eksplozija, ki so jo izvedli v ZSSR po 4. septembru, to je potem, ko je Sovjetska zveza obnovila atomske poskuse. Če je imela ta eksplozija jakost 50 megaton, potem znaša jakost vseh eksperimentov, ki so jih izvedli v Sovjetski zvezi, več kot 100 megaton, to je sedem tisočkrat več, kot je imela bomba, vržena na Hirošimo.

Pohvalne izjave o VIII. mednarodnem sejmu sodobna elektronika

Iz številnih izjav, ki so jih dali zastopniki domačih in tujih proizvodnih podjetij, je razvidno, da je sejem dosegel lepe komercialne uspehe, pravtako pa tudi svojo informativno-propagandno plat. Razstavljenci so tudi izjavili, da so bili z uslugami Gospodarskega razstavišča zadovoljni in da si bodo prihodnje leto prizadevali prikazati na ljubljanskem sejmu še več izdelkov s področja elektronske industrije ter nuklearne tehnike. Po podatkih komercialnega Gospodarskega razstavišča, ki jih je prejel od razstavljencev, je bilo na letošnjem sejmu zaključenih (po še nepopolnih podatkih) za 5.783.330.000 dinarjev trgovskih poslov. Ta številka pa še daleč ni odraz dejanskega poslovnega življenja tega sejma.

1901 - 1961 57 nagrad za književnost

Od leta 1901 do letos je bilo iz Nobelovega sklada podeljenih 57 nagrad za književnost. Podeljene niso bile v letih 1916, 1918, 1935 in 1943. Med nagradenci so imena znana vsemu svetu, pa tudi našemu povprečnemu ljubitelju književnosti: Sienkijevič, R. Tagore, Kipling, R. Roland, Anatol France, Rejmont, B. Shaw, T. Mann, Pirandello, O'Neil, Pearl S. Buck, G. Gide, W. Faulkner, B. Russell, W. Churchill, E. He-

mingway, B. Pasternak in letos prvi Jugoslovani Ivo Andrić.

Največ Nobelovih nagrad za književnost so dobili Francozi in sicer 10, njim sledijo Angleži s 7, Nemci in Američani s po 5, Italijani 4, Švedji 4, Norvežani 3, Španci, Poljaki in Švicarji po 2, Rusi, Japonci, Indijci, Danci, Finci, Irli, Islandci, Portorican, Cileanci in Jugoslovani pa po eno nagrado.

Nov izdelek Hidromontaže Maribor

Mali pralni stroj agitatorskega tipa A-04 sistem rondo

Ta stroj je po svojem principu delovanja mnogo boljši od malega pralnega stroja T-02, ki so ga izdelovali do nedavnega. Kvaliteta pranja perila v tem stroju praktično ne zaostaja za kvaliteto pranja pri bobenskih pralnih strojih. Primerna je tudi njegova velikost, saj ima kapaciteto do 4 kg suhega perila v eni polnitvi. Delovanje stroja, kakor tudi samo ravnanje s strojem, sta zelo preprosta in je zato stroj primeren res za vsako gospodinjstvo.

Stroj je izdelan od najmanjših potankostih po licenčni dokumentaciji zahodnonemške tovarne Rondo in po kvaliteti za njim ne da ne zaostaja, temveč so nekateri deli kvaliteten še boljši in bolj skrbno izdelani. Stroj je lahko opremljen z ročnim ožemalcem, ki je montiran na samem stroju, bolj posrečena pa je kombinacija tega stroja z malo gospodinjstvo centrifugo 3 kg. To centrifugo bomo začeli v naši državi izdelovati v najkrajšem času, prav tako po licenčni dokumentaciji tovarne Rondo.

Pralni stroj je opremljen z električnim grelcem in motorjem s posebno rotirajočo črpalko za praznjenje stroja. Kotiček, v katerem se pere perilo, je iz nerjaveče pločevine najboljše kvalitete, obliše in drugi jekleni deli pa iz dekapirane pločevine. Stroj je bilo termolokiran in je prav gotovo eden najlepših izdelkov naše elektroindustrije doslej. Pri osvajanju polizdelkov za ta stroj so pokazali naši delavci in strokovnjaki izreden uspeh, prav tako pa so se izkazali tudi naši kooperanti, predvsem naši delovni tovariši iz podjetja »MEBA« Zagreb, ki so uspešno kvalitetno izdelali zelo zahtevne plastične dele, od katerih so nekateri rekordnih izmer in oblik za naše dosedanje prilike.

Tako pralni stroj A-04 kot tudi centrifugo C-03 bi mnogo prej začeli izdelovati, če ne bi imeli izrednih težav pri uvozu nekaterih drobnih specialnih delov, ki jih naša industrija še ni v stanju izdelati ali pa bi bila njihova izde-

lava v sorazmerno majhnih količinah izredno draga. Zelo so nas zadržali tudi nekateri naši domači kooperanti, predvsem izdelovalec sorazmerno preprostega paketa stika in proizvajalec specialnega elektromotorja s črpalko. Stroj lahko uporabljamo v kopalnici, kuhinji ali pralnici, sploh povsod tam, kjer imamo na razpolago tekočo vodo iz vodovoda ali instalacije z vodno črpalko. Stroj je možno uporabljati tudi tam, kjer nimamo na razpolago tekoče vode, vendar je v tem primeru polnjenje stroja z vodo in praznjenje luga ter vode za izpiranje nekoliko bolj zamudno. Stroj je preprosto premakljiv: na spodnjem okviru sta v ta namen vdelani dve gumijasti kolesi. Pralni stroj A-04 je predvsem zelo pripraven za gospodinjstva, možno pa ga je uporabljati tudi v blokovnih pralnicah, predvsem za pranje finega perila in manjših kosov perila.

Predvidevamo, da bosta pralni stroj A-04 in centrifuga C-03 na našem tržišču dobrodošla, saj oba predstavljata edinstvene proizvode te vrste na našem tržišču! Pa tudi sortiment uvoženih pralnih strojev jima ne more konkurirati.

Novi aparati za vulkanizacijo gumijastih električnih kablov

Rudarska delavnica Timoških premogovnikov v Griljanu pri Zaječaru je začela izdelovati aparate za vulkaniziranje gumijastih električnih kablov za nizko in visoko napetost, ki smo jih morali doslej uvažati. Domači aparati so dvakrat cenejši od inozemskih. Nekeje aparatov je podjetje že prodalo rudnikom v Boru, Trepcih, Kostolcu in še nekaterim premogovnikom. Na nedavnem Zagrebškem velesejmu pa so se za aparate zanimali tudi uvozniki iz Poljske in Indije.

Proizvodnja domačih astronomskih daljnovidov

Tovarna optičnih in laboratorijskih steklenih izdelkov »TOS« iz Ljubljane je začela proizvajati lastni model 50-skih in amaterskih daljnovidov — refraktorjev, ki omogočajo 40-kratno povečanje. Prvi taki daljnovidi bodo prišli v prodajo že letos, stali pa bodo približno 30.000 din. V bližnji prihodnosti pa bo začela tovarna »TOS« proizvajati drugi tip — astronomskega daljnovidla.

KONEC KAJENJA?

Glavobol, nespečnost, vrtoglavica, pomanjkanje apetita, draženje sluznice v nosu, požirniku in bronhijah, motnje v krvnem obtoku in pri srcu so najpogostejši znaki kronične zastrupitve s nikotinom. Seveda ni nujno, da te motnje povzročijo samo tobak. In še manj, da so te motnje nujna posledica pri vseh kadilcih. Diagnozo lahko ugotovi samo izkušen specialist.

Zdravniki moramo pravtako preprečiti, tudi vse ustrezne ukrepe, ki jih je treba storiti v takem primeru. Razen tega pa ne smemo pozabiti zadovoljstva, ki ga nudi cigareta človeku v dobi intenzivne delavnosti, v dobi, ko uživamo milijone tablet za pomirjevanje in proti osabelosti. Kajti tudi cigareta je eno izmed pomirjevalnih sredstev in če jo opustimo, morajo biti vzroki že dovolj tehtni.

Statistike jasno kažejo, koliko je n. pr. primerov arterioskleroze venčnih žil na srcu med kadilci in nekadilci. Toda ali je vedno kajenje vzrok teh obolenj? Analogno je vprašanje pri tumorjih.

Najnovejši in avtoritativni trditve dopuščajo predpostaviti, da je tumor pogojen z dednostjo oziroma nagnjenostjo in šele potem je tobak tisti, ki je lahko olajšal nastanek raka.

Ljudje so dolgo časa domnevali, da je tako — še preden so se razširile razne poljudno znanstvene publikacije o teh vprašanjih. Tako je anketa v Angliji pokazala, da so kadilci prenehali kaditi zato, da bi kaj prihranili, in da je bilo med njimi zelo malo tistih, ki so to storili iz higijenskih in zdravstvenih razlogov. Za ene in druge pa je bila skupna samo želja in skrb, da bi se odvadili kajenja in kako bi to dosegli?

Mark Twain je nekoč dejal, da je to najbolj preprosta stvar in da je on sam opustil kajenje že najmanj tisočkrat! Vendar mnogi raje kupujejo razne tablete, ki bi bile najpovprečnejše in včasih celo res povzročajo odpor proti tobaku.

Na znanstveni osnovi je na primer sestavljen recept Maleux Whiten. Ko so te tablete prežvekušili na kliniki, je bil rezultat naslednji: 25 odstotkov kadilcev »podklinike« doma za »weekenda,

je kajenje popolnoma opustilo, 50 odstotkov pa občutno omejilo.

Tega problema se je s širšim programom lotio angleško »Narodno združenje nekadilcev«. Marca leta 1958 so odprli v Liverpoolu prvo kliniko z namenom, da bi zdravniško in psihološko vzela v delo vse tiste, ki hočejo opustiti kajenje. Kadilce razdelijo na kliniki v skupine po 12 oseb in jih za nekaj tednov podvržejo psihoterapevtskemu postopku, kakor jih posamič preišče zdravnik specialista. Po končanem zdravljenju se vračajo na kliniko vsak drugi teden, da poročajo, kakšen je uspeh. Uspehi, ki so jih dosegli, so bili pogosto nenavadni in so zato odprli še eno takšno kliniko tudi v Londonu, kjer so osebe poučevali psihoterapevti, specialisti za pljuča oziroma za prsni koš in sanitetni uslužbenci. Osebe, ki so izpopolnili tudi s hipnotiziranjem Londona klinika je prva dva meseca odvajala kajenja 150 oseb, od tega jih je trideset kajenje že popolnoma opustilo. »Ozdravljenec« so bili tako navdušeni nad tem zdravljenjem, da so mnogi med njimi odpeli naslednji: 25 odstotkov kadilcev »podklinike« doma za »weekenda,

Otroci in živali so dobri prijatelji

Zemlja je vedno bolj suha

Če nas ne bo pobrala lakota, luga in radioaktivnost, nas bo lepega dne konec zaradi žeje. To so ugotovili ameriški znanstveniki. Z meritvami so ugotovili, da je v vesolju ogromen oblak vodika, ki ima premer 1,25 milijonov kilometrov. Vodna para se namreč dvigne tudi do 80 kilometrov visoko. V tej višini pa ostaja tako redka, da zaradi vpliva sončnih žarkov razpade v vodik in kisik. Težji kisik pada nazaj na zemljo, lažji vodik pa se dvigne v višine. Izguba vode pa je tako majhna, da bi lahko

postala kritična šele čez milijardo let. Kaj bo z našimi potomci čez tisoč milijonov let, nas pa res ne more kdo ve kako ganiti.

Mikrokamion

Na Madžarskem so izdelali nov mikrokamion, imenovan »Multi-kar«. Lahko prevaža 2,5 tone tovora. Od podobnih tovrstnih vozil se razlikuje po motorju (enocilindrični, 4-taktni Dieslov motor) in prostoru za soferja, ki v svoji kabini ne sedi, ampak stoji, s kamionom pa upravlja tako, da prenaša teže telesa na ono stran, kamor s kamionom želi zaviti. Po podobnem principu bodo izdelali tudi mikrocisterne in druge tipe kamionov.

Oglašni in objave

Prodaj

POSESTVO PRODAM, dem v najem ali v preletitev. Dornava 54.
PRODAM 93 AROV TRAVNIKA v Drsteli. Janja Matjaž, Grajskičak 92.
PRODAM BUTANO HISO, vseljivo marca. Reš, Krčevina pri Ptuj 27.
DVA OTROKA vsamem čez dan v oskrbo. Naslov v upravi.
PRODAM NOVO, takoj vseljivo enostanovanjsko HISO s krasnim priključnim sadovnjakom v okolici Maribora. Naslov v upravi.
PRODAM PARCELO na Vičavi. Naslov v upravi.
OTROŠKI VOZICEK, les, kombiniran, prodam za 28.000 dno. Naslov v upravi.
MALO KUHNJSKO KREDENCO ugodno prodam. Domajnsko, Vičava 4.

OBVESTILO

DVA KROJAŠKA POMOČNIKA za velike komade sprejemamo. Krojaška delavnica, Kidričevo.

JAVNA DRAŽBA

Trgovsko podjetje »Panonija« Ptuj bo prodalo na javni dražbi dve poltovorni »Škodi«, nosilnosti po 500 kg.

Javna dražba bo v torek, dne 14. novembra 1961, v prostorih uprave, Ptuj, Lackova ulica.

Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije iz socialističnega sektorja, sicer pa lahko kupi drugi najboljši ponudnik.

Kino

Mestni kino Ptuj

predvaja 9. in 10. novembra t. l. sovjetski film »Balada o vojaku«, 11. in 12. novembra t. l. ameriški barvni film »Osamljeni maščevalci«, 14. in 15. novembra t. l. sovjetski film »Lastovka«.

Kino Ormož

predvaja 11. in 12. novembra t. l. francoski barvni film »Vrnil se bom v Kandaros«, 15. in 16. novembra t. l. ameriški barvni film »Clouek, ki je napravil dež«.

Kino »Svoboda« Kidričevo

predvaja 10. novembra t. l. ameriški film »Autobus na stranski pot«, 15. novembra t. l. italijanski film »Izzivljanje«.

Kino Zavrč

Predvaja 12. novembra t. l. sovjetski barvni film »Dom v katerem živimo«.

Sindikalna podružnica obrtnih delavcev Ptuj vabi na

VESELO MARTINOVANJE

ki bo v soboto, 11. novembra 1961, v prostorih Narodnega doma v Ptuj s pričetkom ob 19.30. Godba »Veseli priekli« — ples — bar — bogat srečolov.
Predprodaja vstopnic v prodaji loterije.
Pripravljalni odbor

POZOR

PREDNO SE ODLOČITE ZA NAKUP

ZIMSKEGA PLAŠČA OBLEKE - BUNDE IN DRUGIH OBLAČIL

SI OGLEDJTE NAŠO VELIKO ZALOGO TER IZBIRO KVALITETNIH KONFEKCIJSKIH IZDELKOV V

VELEBLAGOVNICI MERKUR V PTUJU

POZOR

SMRTI

Pukšič Franc, Mezgovci 32, roj. 1902, umrl 2. nov. 1961; Marčič Marjeta, Starošince 29, roj. 1883, umrl 2. nov. 1961; Tomasino Leopold, Skrbilje 18, roj. 1928, umrl 3. nov. 1961; Herak Mladen, Semnica 32, roj. 1961, umrl 2. nov. 1961; Krajnc Franc, Vreža 23, roj. 1909, umrl 6. nov. 1961; Pokrivač Stanislav, Jastrebeci 40, roj. 1930, umrl 30. okt. 1961.

Sahovsko društvo Ptuj priredi v nedeljo, 12. novembra, v kavarni »Evropa« prvenstveni brzopotezni turnir za mesec november. Pričetek ob 9. uri. Pravico udeležbe imajo vsi člani in nečlani. Vabljeni!

šport* šport* šport

Komentar ob koncu rokometnega prvenstva

Če pregledamo letošnje rokometno prvenstvo lahko ugotovimo da za ptujske rokometarje ni bilo ravno preveč uspešno. Ptujski rokomet glede na rokomet v ostalih mestih le počasni napreduje. Kljub temu pa je postal v Ptuj najbolj priljubljen šport. Pregledimo uspehe posameznih moštev!
PRVA ŽENSKA EKIPA je kljub padcu v kvalifikaciji, še vedno ena najboljših ekip v Sloveniji, vendar je nekaj spodrsljajev zadostilo, da je v jesenskem delu prvenstva pristala na tretjem mestu, kar tudi ni slabo.
MOŠKA EKIPA je delala funk-

cionarjem največje preglednice. Skoraj vsi igralci so preveč občutljivi, takoj užaljeni in če v časopisu njihova igra ni dobro ocenjena, je ogenj v strehi. V začetku prvenstva smo pričakovali, da bodo vsaj 4. z najmanj 6 točkami, v resnici pa so obstali šele na 7. mestu z le 2 točkama. Vzrok za tako slabo mesto je mogoče tudi ta, da je ekipa imela slab zbrinjenost in so jih v začetku močne ekipe demoralizirale. Z rednim treningom bi tudi člani dosegli boljše uspehe, saj so včasih pokazali, da vedo igrati rokomet, le da jim manjka vaje.

DRUGA ŽENSKA EKIPA je v okrajni ligi na zadnjem mestu brez točke, kar pa mladim igralkam ne sme vzeti dobre volje, saj so proti koncu prvenstva pokazale že precej boljšo igro kot v začetku.

MLADINCI so pripravili prjetno presenečenje z osvojitvijo prvega mesta v okrajni ligi, brez izgubljenih točk. Sedaj so nekateri mnenja, da je treba mladinsko ekipo razbiti in okrepiti ter pomladiti člansko vrsto, drugi pa se zavzemajo za to, da bi ostali vsi skupaj in se poskušili boriti za naslov jesenskega prvaka.

Če pregledamo letošnje rokometno prvenstvo lahko ugotovimo da za ptujske rokometarje ni bilo ravno preveč uspešno. Ptujski rokomet glede na rokomet v ostalih mestih le počasni napreduje. Kljub temu pa je postal v Ptuj najbolj priljubljen šport. Pregledimo uspehe posameznih moštev!

PRVA ŽENSKA EKIPA je kljub padcu v kvalifikaciji, še vedno ena najboljših ekip v Sloveniji, vendar je nekaj spodrsljajev zadostilo, da je v jesenskem delu prvenstva pristala na tretjem mestu, kar tudi ni slabo.

MOŠKA EKIPA je delala funkcionarjem največje preglednice. Skoraj vsi igralci so preveč občutljivi, takoj užaljeni in če v časopisu njihova igra ni dobro ocenjena, je ogenj v strehi. V začetku prvenstva smo pričakovali, da bodo vsaj 4. z najmanj 6 točkami, v resnici pa so obstali šele na 7. mestu z le 2 točkama.

Vzrok za tako slabo mesto je mogoče tudi ta, da je ekipa imela slab zbrinjenost in so jih v začetku močne ekipe demoralizirale. Z rednim treningom bi tudi člani dosegli boljše uspehe, saj so včasih pokazali, da vedo igrati rokomet, le da jim manjka vaje.

DRUGA ŽENSKA EKIPA je v okrajni ligi na zadnjem mestu brez točke, kar pa mladim igralkam ne sme vzeti dobre volje, saj so proti koncu prvenstva pokazale že precej boljšo igro kot v začetku.

MLADINCI so pripravili prjetno presenečenje z osvojitvijo prvega mesta v okrajni ligi, brez izgubljenih točk. Sedaj so nekateri mnenja, da je treba mladinsko ekipo razbiti in okrepiti ter pomladiti člansko vrsto, drugi pa se zavzemajo za to, da bi ostali vsi skupaj in se poskušili boriti za naslov jesenskega prvaka.

Če pregledamo letošnje rokometno prvenstvo lahko ugotovimo da za ptujske rokometarje ni bilo ravno preveč uspešno. Ptujski rokomet glede na rokomet v ostalih mestih le počasni napreduje. Kljub temu pa je postal v Ptuj najbolj priljubljen šport. Pregledimo uspehe posameznih moštev!

PRVA ŽENSKA EKIPA je kljub padcu v kvalifikaciji, še vedno ena najboljših ekip v Sloveniji, vendar je nekaj spodrsljajev zadostilo, da je v jesenskem delu prvenstva pristala na tretjem mestu, kar tudi ni slabo.

MOŠKA EKIPA je delala funkcionarjem največje preglednice. Skoraj vsi igralci so preveč občutljivi, takoj užaljeni in če v časopisu njihova igra ni dobro ocenjena, je ogenj v strehi. V začetku prvenstva smo pričakovali, da bodo vsaj 4. z najmanj 6 točkami, v resnici pa so obstali šele na 7. mestu z le 2 točkama.

Vzrok za tako slabo mesto je mogoče tudi ta, da je ekipa imela slab zbrinjenost in so jih v začetku močne ekipe demoralizirale. Z rednim treningom bi tudi člani dosegli boljše uspehe, saj so včasih pokazali, da vedo igrati rokomet, le da jim manjka vaje.

DRUGA ŽENSKA EKIPA je v okrajni ligi na zadnjem mestu brez točke, kar pa mladim igralkam ne sme vzeti dobre volje, saj so proti koncu prvenstva pokazale že precej boljšo igro kot v začetku.

MLADINCI so pripravili prjetno presenečenje z osvojitvijo prvega mesta v okrajni ligi, brez izgubljenih točk. Sedaj so nekateri mnenja, da je treba mladinsko ekipo razbiti in okrepiti ter pomladiti člansko vrsto, drugi pa se zavzemajo za to, da bi ostali vsi skupaj in se poskušili boriti za naslov jesenskega prvaka.

Če pregledamo letošnje rokometno prvenstvo lahko ugotovimo da za ptujske rokometarje ni bilo ravno preveč uspešno. Ptujski rokomet glede na rokomet v ostalih mestih le počasni napreduje. Kljub temu pa je postal v Ptuj najbolj priljubljen šport. Pregledimo uspehe posameznih moštev!

PRVA ŽENSKA EKIPA je kljub padcu v kvalifikaciji, še vedno ena najboljših ekip v Sloveniji, vendar je nekaj spodrsljajev zadostilo, da je v jesenskem delu prvenstva pristala na tretjem mestu, kar tudi ni slabo.

MOŠKA EKIPA je delala funkcionarjem največje preglednice. Skoraj vsi igralci so preveč občutljivi, takoj užaljeni in če v časopisu njihova igra ni dobro ocenjena, je ogenj v strehi. V začetku prvenstva smo pričakovali, da bodo vsaj 4. z najmanj 6 točkami, v resnici pa so obstali šele na 7. mestu z le 2 točkama.

Vzrok za tako slabo mesto je mogoče tudi ta, da je ekipa imela slab zbrinjenost in so jih v začetku močne ekipe demoralizirale. Z rednim treningom bi tudi člani dosegli boljše uspehe, saj so včasih pokazali, da vedo igrati rokomet, le da jim manjka vaje.

DRUGA ŽENSKA EKIPA je v okrajni ligi na zadnjem mestu brez točke, kar pa mladim igralkam ne sme vzeti dobre volje, saj so proti koncu prvenstva pokazale že precej boljšo igro kot v začetku.

MLADINCI so pripravili prjetno presenečenje z osvojitvijo prvega mesta v okrajni ligi, brez izgubljenih točk. Sedaj so nekateri mnenja, da je treba mladinsko ekipo razbiti in okrepiti ter pomladiti člansko vrsto, drugi pa se zavzemajo za to, da bi ostali vsi skupaj in se poskušili boriti za naslov jesenskega prvaka.

Če pregledamo letošnje rokometno prvenstvo lahko ugotovimo da za ptujske rokometarje ni bilo ravno preveč uspešno. Ptujski rokomet glede na rokomet v ostalih mestih le počasni napreduje. Kljub temu pa je postal v Ptuj najbolj priljubljen šport. Pregledimo uspehe posameznih moštev!

Koristni nasveti

Radio. V majhnih stanovanjih in v stanovanjih s tankimi stenami postavimo radijski sprejemnik na blazinico iz penaste gumike. Blazina zvok dobro ublaži. Tudi sosedje nam bodo za to hvaležni.

Robove, nastale okoli madežev, ki jih čistimo iz tkanine z bencinom, preprečimo tako, da mesto madeža takoj po čiščenju, ko je še vlažno, izlikamo.

Britvice. Z rabljenimi britvicami pogosto zelo brezbržno ravnamo. Dogaja se, da zaldejo otrokom v roke, pa se porežejo. Najbolje je, da rabljene britvice takoj po uporabi trdno zavijemo v papir in vržemo v posodo za odpadke.

Stare britvice so idealen nožič za paranje. Britvice zatakamo v večji zamašek, ki smo po dolgem zarežali vanj globoko brazdo. Poskusite, paranje vam bo šlo laže od rok kakor s škarjami.

Prekajeni losos ostane narezan več dni svež, če ga premažemo s finim oljem.

Prekajeno meso se dobro drži in se ne izsuši, če ga hranimo zavitega v pergamentnem papirju, ki smo ga uro dolgo namakali v lesnem kislu.

Srtno (usnje), ki je postalo trdo, napravimo spet lepo voljno.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Dne 2. novembra 1961 so darovali kri krovodajalci iz Ptuja: Ferš Ludvik, Pavlič Anton, Kovalevič Branko, Strmšek Alojz, Polanec Julijana, Žuran Ivan, Skok Stefan, Milošič Alojz, Pavlič Karel, Pohorščak Eda, Lesjak Anton, Peteršič Anton, Kukovec Franc, Rižnar Amalija.

31. oktobra 1961 so darovali kri prebivalci iz Zetali: Meglič Marija, Kos Marija, Kos Justina, Jerič Ludvik, Koje Andrej, Letonja Martin, Kos Ivan, Potočnik Štefka, Zajko Anica.

Dne 7. novembra 1961 so se odzvali krovodajalci iz Lovrenca: Heriš Neža, Dolenc Franc, Fideršek Matilda, Beranič Stefan, Kozoderc

SINDIKALNA POLITIČNA ŠOLA PTUJ

V ponedeljek, 13. novembra, od 16 do 18.30 tema I.: »Delavsko gibanje v imperalizmu«. Predavatelj Ivan Voda.

V četrtek, 16. novembra, od 16 do 18.30, tema I.: »Jugoslovanski narodi do prve in po prvi do druge svetovne vojne«. Predavatelj Ivan Voda.

Za upravnika Sindikalne politične šole Ptuj je bil na zadnji seji predsedstva ObSS imenovan Franc Čeh, predsednik sindikalne podružnice Tovarne perila in konfekcije »Delta« Ptuj.

ŠALE

TOČNA DEFINICIJA
Ženska srednjih let: »Sem tako mlada kot prej, samo da me zdaj to več stane kakor prej.«

NASPROTNO
Ona: »Vsaokrat, ko zagledaš kakšno lepo dekle, kar pozabiš, da si poročena...«
On: »Nasprotno — prav takrat se spominim!«

GOVORILNI STROJ
Edisona so vprašali: »Vi ste tisti, ki ste izumili govornilni stroj?«

»Ne,« je odgovoril slavni izumitelj. »Tega so iznašli že davno pred menoj. Izdelan je bil... no, da... iz nekega rebra.«

topi. Potem namočimo krpo v najfinejši čistilni pesek in madeže z njo zdrgnemo. Nato predmet temeljito zgladimo s krpo ali časopisnim papirjem.

Rjaste madeže z jeklenih nožev natremo s čebulo, umijemo v vroči vodi in potegnemo nož skozi plinski plamen — tako odstranimo z noža vonj po čebuli.

Trstni stol. Vdrti sedišča trstnih stolov zavrnamo tako, da plečje s spodnje strani navlažimo z vročo vodo, ki smo ji dodali nekaj galuna, in na preprih naglo posušimo.

Rjaste madeže iz svile le težko odstranimo. Rjaste madeže s ponikanih predmetov odstranimo tako, da madeže najprej premažemo z vazelinom. Potem nastrgamo kos krede in jo z razredčenim amoniakom zmešamo v gosto kašo, ki jo nanesemo na rjaste madeže. Čez nekaj časa kašo zbršimo in zdrgnemo predmet z mehko krpo.

Rjaste madeže na kovinskih predmetih namožemo s petrolejem in počakamo, da se rja raz-

Čudovit primer tovarištva-slab odnos do sorodnika

Pri nesreči na cesti Zavrč — Borl se je poškodoval tov. Kokol, ki je bil prepeljen takoj v ptujsko bolnišnico, kjer se še oskrbuje. Pri zdravniškem pregledu je bilo ugotovljeno, da bo potreboval transfuzijo krvi. Dan nato so se v transfuzijski postaji bolnišnice prostovoljno javili njegovi prijatelji in kolegi iz ptujske Mlekarnice in Ormoža, tako da je bila odvzeta 16 ljudem kri. Vsi ti so prostovoljno, sami od sebe darovali kri za prijatelja, ki po moč potrebuje in so odhajali iz bolnice dobre volje z zavestjo, da so pripomogli k njegovemu zdravljenju.

Nasproten primer, ko sorodniki niso bili pripravljeni vsaj malo pomagati bolnišnici oziroma svojcu pa je naslednji:

Istočasno se zdravi v ptujski bolnišnici bolnik Golob iz prepolja. Bil je operiran in ker je bil slab je že takrat dobil 3 transfuzije krvi. Po operaciji je bil že dalje časa v slabem stanju, da je moral zanj darovati še 7 krvodajalcev svojo kri — to je skupno 10 transfuzij. Ko so obvestili sorodnike, da kri primanjkuje in jih prosili naj pomagajo, se je javilo na postaji 5 močnih ljudi — svojcev. Eden od njih je kri res daroval, ostali so pa imeli in preboleli take bolezni pri katerih odvzem krvi ni dovoljen.

Rešitev v zadnjem trenutku

Neki advokat je pred dnevi prišel v kairski zapor, mahajoč z ukazom za odložitve izvršitve smrtnih obsodbe, in dobesedno v zadnjem trenutku rešil življenje svojega klienta.

Obsojenec Labin Ajub je namreč imel že zanko okoli vratu. Odločale so sekunde. Toda po zašlugi požrtvovalnosti advokata je obsojenec ostal živ.

Ajub je bil že leta 1959 obsojen zaradi umora nekega policijskega oficirja na smrt z obojenjem. Kazen naj bi izvršili v ponedeljek zjutraj. Toda advokatu je uspelo dobiti od predsednika Nasera ukaz za obnovo procesa in so tako obojenje odložili.

»Pokaži, kaj znaša v Hotinji vasi

Aktiv Ljudske mladine v Hotinji vasi je priredil oddajo »Pokaži, kaj znaša«. Udeležili so se najboljši recitatorji, instrumentalni ansambli in pevci iz občine Maribor-lezno. Med 24 nastopajočimi so dobili največ prvih nagrad recitatorji, ki so se predstavili s partizanskimi in umetniškimi pesmimi.

V Križevcih pri Ljutomeru gradijo šolo

Nova šola v Križevcih je bila več kot potrebna, saj stari prostori že zdavnaj več ne ustrezajo, številno učencev pa iz leta v leto narašča. Minule dni so začeli v Križevcih graditi novo šolsko poslopje. Pri gradnji šole vaščani pridno pomagajo, zbrali pa so tudi precej gradbenega materiala, navozili gramoza in podobno. Računajo, da bo nova šola prihodnje leto že pod streho.

V Ljutomeru precej gradijo

Gradbeno dejavnost v Ljutomeru je v letu 1961 sezoni v polnem razmahu. Osrednja gradnja — tovarna močnih krmil — dobro napreduje, dasiravo so se začela dela zaradi slabega terena, ki ga je bilo treba zavarovati, malce zavlekla. Tovarna bo predvidoma spuščena v pogon prihodnje leto.

Sredi mesta gradijo novo okrajno sodišče, ki bo do zime pod streho. Poleg sodišča bodo gradili tudi stanovanjsko hišo za uslužbenca sodišča. Gradnja vinske kleti ne napreduje tako, kot bi bilo želeli, ker se ni vseh načrtov. V MTT se pripravljajo za gradnjo nove proizvodne hale.

S precejšnjo naglico rastejo iz tal tudi stanovanjske hišice. Do zime jih bo pod streho 10.